

# LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C. Box 1013, Toronto 3. Ont., Canada  
Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct

Nr. 1,170

PENKTADIENIS, VASARIO (FEBRUARY) 12, 1954, TORONTO, ONTARIO

M E T A I XXIII



Igor Guzenko (su maišu ant galvos) kalbasi su amerikiečių televizijos. Panašius maišus dėvėjo lietuviški "liudi-

gimas buvo nufilmuotas ir ninkai", kurio liudi-  
vėliau rodomas ant amerikiečių televizijos. Panašius maišus dėvėjo lietuviški "liudi-

## Unijos Rengiasi Siųst Delegacijas Ottawon Ryšyje su Nedarbo Augimu

TORONTO. — Kadangi darbininkų padėtis iš prielasties nedarbo augimo nuolatės blogėja, tai unijos rinktai susirūpino tuomi ir rengiasi imtis reikiamų žygių. Tos unijos, kurios atstovauja daugiausia nedarbo paliestų industrijų darbininkus, rengiasi siųsti delegacijas į Ottawą pasikalbėti su vyriausybe.

Auto darbininkų unijos delegacija išvyko Ottawon

### Sako Dean Bus Pakeistas Kitu

WASHINGTON. — Eina gandai, kad Amerika pakeis Arthur H. Dean kitu ir tokiu būdu pašalins kliūtį atnaujinimui derybų dėl Korėjos politinės konferencijos.

Dean, kaip žinia, supyko ant korėjiečių ir kiniečių ir apleido konferenciją gruodžio 12.

Amerikiečiai, pakeisdami Deaną, nori išsaugoti savo prestižą. Dean tada pasakė, kad jis negrįš, kol jo neatsiprašys, o korėjiečiai ir kiniečiai atsisako atsiprašyti.

šio mėnesio 10 dieną. Ši delegacija susirūpinus pasikalbėti su vyriausybe farmų mašinerijos industrijos darbininkų klausimu, kadangi labai daug darbininkų atleista iš darbo ir dar vis atleidžiama. Tikras krizis industrijoj.

Tekstilės darbininkų unijos delegacija lankysis Ottawoj vasario 22. Auto darbininkų unijos delegacija vėl lankysis Ottawoj vasario 24. Šiuo sykiu auto darbininkų reikalais. Elektrinių gaminių industrijos darbininkų unijos delegacija planuoja vykti Ottawon vasario 27 d.

Wellande, Hamiltone ir kituose pietinės Ontarijos centruose pradėjo bruzdėti, tvėrti bedarbių organizacijas. Welando - Crowlando apylinkėje bedarbių skaičius prašoko 4,000. Bedarbių susirinkime dalyvavo nekurie parlamento nariai ir žadėjo padėti bedarbiams.

Hamiltono unijų centrai ketina siųsti delegaciją Ottawon 15,000 bedarbių reikalui. Delegacijai pritaria ir miesto kontrolės taryba. Jauni darbininkai lankosi

pas seimelio narius ir kelia savo sunkią padėtį jų akyse.

Pranešimai iš Montrealo, Winnipego ir kitų didmiesčių rodo, kad bedarbių bruzdėjimas pradeda reikštis ir tenai.

Unijų apskaičiavimu, Kanadoje jau virš 500,000 bedarbių.

Farmų mašinerijos industrijoj darbininkų skaičius sumažėjęs 33 procentais, palyginus su praėjusiais metais. Per metus buvo atleista arti 6,000 darbininkų. Padėtis tekstilės industrijoj dar blogesnė. Nemažai už tai atsakingas importas iš Amerikos.

### OFL už Prekybą su Liaudies Šalimis

NIAGARA FALLS. — Ontarijos Darbo Federacijos (Ontario Federation of Labor) konvencija čia priėmė rezoliuciją, reikalaujančią plėsti prekybą su Lenkija, Kinija, Čekoslovakija ir kitomis liaudies demokratijos šalimis.

Tuo pat sykiu ji pasisakė

## Sako Reikia Vienytis ir Kovot už Naują Politiką

VANCOUVER. — Pereitą savaitę, kalbėdamas į 1,400 šio miesto piliečių, DPP lyderis Tim Buck pareiškė, kad laikas atėjo, kuomet Kanados darbininkų klasė turi pereiti iš protesto judėjimo į udėjimą už naują tautinę politiką.

Fublika karštai pritarė jo patiektam planui depresijai apgalėti.

Jis sakė, kad prieš kanadiečių akis stovi neabejotinas ekonominis krizis. Jis neišvengiamai ateis, jei žmonės nesivienys ir nedarys nieko. Po to jis pabrėžė, ką reikia daryti, kad krizio išvengus:

"Prekyba su visą pasauliu, gigantiški statybos projektai namie, budavojimas 750,000

žemų nuomų namų ir sumažinimas išlaidų dėl apsiginklavimo, kad žmonės galėtų daugiau išleisti ant savo reikalų", kaip jis nurodė, yra pamatiniai dalykai, kurie reikalingi dėl depresijos pašalinimo

Jis taipgi pastebėjo, kad šie dalykai yra praktiški, galimi ir visiems priimtini.

Toliau jis įspėjo, kad reikia išsižadėti idėjos, kad mums reikia laukti, kol bus milijonas bedarbių, o tada pradėti protestuoti. Reikia, sako jis, įsisavinti idėją, kad yra būdų palaikymui darbų, ir kovoti už juos.

Vietoj būti kapitalistinio krizio aukomis, sako jis, žmonės turi tapti sprendžiančiu faktorium budavojime neprigulmingos, turtingos ir pažangios Kanados.

Nedarbo klausimas vis dažniau diskutuojamas po visą Kanadą. Prisibijoma, kad negrįžtu 1930 metų laikai. Progresyvė Darbo Partija, tačiau, sako, kad galima tų alkanųjų laikų išvengti, tik reikia kovoti, kad vyriausybė imtųsi naujos tautinės politikos, o ne lauktų, kol krizis dar labiau įsigalės ir bus daug sunkiau išbirsti iš jo.

### Keturi Didieji Negali Susitarti

BERLYNAS. — Keturi didieji, Amerika, Tarybų Sąjunga, Britanija ir Francija, kurių užsienio reikalų ministrai tariasi čia jau trečia savaitę, kol kas negalėjo susitarti nei vienu didesniu klausimu.

Kaip Vakarai, taip ir Rytai laikosi savo nusistatymo. Vakarinis blokas nori Vokietijai laisvės dėtis į blokus, o Tarybų Sąjunga nori, kad Vokietija būtų neutrali. Ji tuo reikalu siūlo sudaryti abiejų Vokietijų steigiamąją vyriausybę, ištraukti okupacines jėgas ir leisti vokiečiams praveisti rinkimus į visos Vokietijos seimą. Vakarai siūlo laisvus rinkimus, bet nieko nesako apie ištraukimą okupacinių jėgų.

ž tai, kad didžiosios jėgos pręstų savo nesusipratimus per derybas. Tik taikos laikui gali būti gerlaikis ir tarpautinė prekyba.

Konferencijoj dalyvavo atstovai nuo visų CIO-CCL unijų Ontarijoj.

### PASKOLINO SUOMIAM \$10,000,000 AUKSU

MASKVA. — Tarybų Sąjunga paskolino Suomijai 40,000,000 rublių Jungtinių Valstijų auksiniais doleriais (\$10,000,000). Paskola ant 10 metų.

Taipgi Tarybų Sąjunga sutiko mokėti suomiams užsienio valiuta ir auksu už suomių prekes, kurias jie parduos Tarybų Sąjungai šiais metais.

Už paskolą suomia mokės 2½ procento į metus palūkanų.

ROMA. — Mario Scelba, žinomas kaip "tough guy", kurio policija 1948 metais žiauriai slopino darbininkus, sutiko sudaryti kabinetą.

Jis yra krikščionis demokratas, buvęs prie Gasperio valdžios vidaus reikalų ministras.

Abejojama, tačiau, kad jam pavyktų. Eina gandai, kad bus kviečiamas 8 sykius buvęs premjeru Alcide de Gasperi sudaryti kabinetą.

# Kaltina Kanados Buržuaziją Ištautėjimu, Atsidavimu JV

Darbo Progresyvė Partija paskelbė spaudoje rezoliuciją, kurioje išdėstoma šios partijos Nacionalio Komiteto politinė linija. Rezoliucija pateikta visiems jos nariams dėl apdiskusavimo. Suvažiavime, imant domėn visus pasiūlymus, taipgi diskusijas vietoje, bus sudaryta galutiną rezoliuciją, nustatanti šios partijos liniją. Tai gali būti dar pakeitimų. Bet iš to, kas jau pasakota paruoštoje dėl apdiskusavimo rezoliucijoje, aiškiai matyti šios partijos pažiūros į Kanados padėtį. Su tuo verta susipažinti visiems Kanados patriotams, nes tai labai svarbus klausimas.

Visų pirmiausia, DPP Nacionalis Komitetas pabrėžia, kad Kanados žmonės stovi prieš akis tautinės politikos krizis. Toks pat didelis tautinis krizis, koš buvo iškilęs prieš 1860 metus.

Kanados nepriklausomybės atsteigimas, pavertimas Kanados taikos gynėja, atsteigimas parlamento autoriteto, išrišimas ekonominio krizio problemų, sustiprinimas Kanados demokratijos ir apsaugojimas Kanados žmonių gerovės, — rišasi su klausimu: "Kokie turi būti Kanados tautinės politikos siekimai?"

Prieš 1860 metus Kanadoje buvus susidarius beveik tokia pat padėtis. Kanadiečiams prieš akis tuomet atsisotęs klausimas, ką daryti: vienytis ir vystyti Britų Šiaurės Ameriką, ar leisti agresyviems Amerikos ekspansionistams praryti ją.

Toliau numatą kanadiečiai tuomet reikalavę neleisti amerikiečiams užgožėti Kanadą. To pasekoj buvo prieita prie Konfederacijos sudarymo. Sudarymas Konfederacijos ir tokiu būdu padėjimas pamatų Kanados valstybei,

išvedė Kanadą iš to meto tautinio krizio.

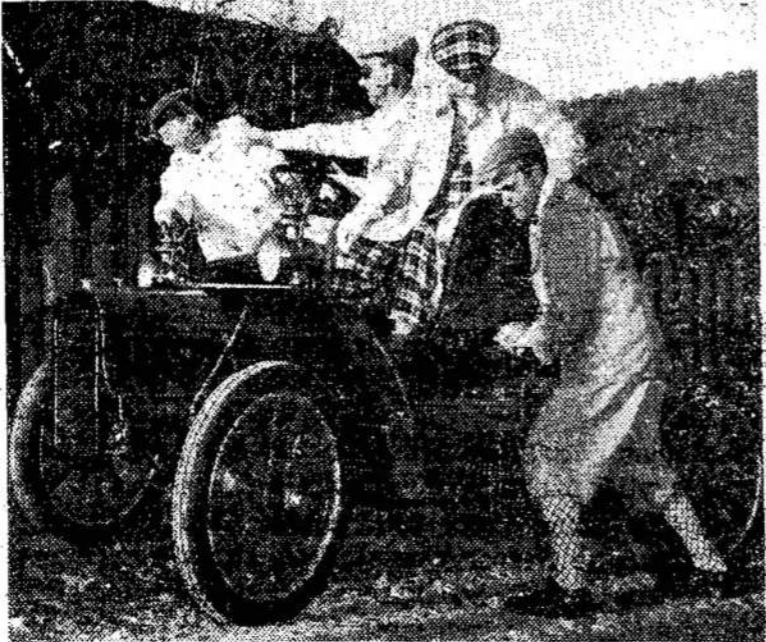
Dabartiniai Kanados valdonai, sako DPP rezoliucija, su St. Laurent vyriausybe priešakyje, neina tuo keliu. Padedant konservatų, socialkreditorių ir socialdemokratų lyderiams, jie leidžia amerikoniškiems monopolistams paversti Kanadą savo satelitu, išnaudoti ją kariškiems siekiams realizuoti.

Kanados kapitalistai, St. Laurent vyriausybės vadovybė, atsisako vystyti Kanadą kaip nepriklausomą šalį. Jie pasiduoda Amerikos monopolistų vačovybei ir dominacijai, tikėdamiesi kartu su jais pasipelnyti iš dominacijos visam pasauliui. Siekiami kuo didžiausio pelno, jie lengvai paveda Kanados gamtinius resursus Amerikos korporacijoms. Faktinai, Kanados vyriausybė suvaidino labai svarbią rolę suorganizuojant NATO. Ji lengvai paveda didelius Kanados plotus šiaurėje dėl Amerikos militaristinių reikalų.

Tokios politikos dėka, Kanada greitai tampa pilnai priklausoma nuo Amerikos.

Tas aiškiai parodo, sako DPP, kad Kanados buržuazija nustojo būti patriotinė, tautinė, pažangi. Ji net nustojo pasitikėjimo kapitalistine sistema. Ji nieko nepaiso, bile tik pasipelnyti koku nors būdu. Ji lengvai perleisžia amerikiečiams Kanados resursus ir žlugdo Kanados nepriklausomybę. Kanados resursai tampa Amerikos rezervais.

Amerikos agentai Kanadoje randa talką tarp Kanados kapitalistų slopinimui demokratijos ir tautinės dvasios. Jie perša kosmopolizmą, nori pakeisti kanadiečių kultūrą amerikoniška kultūra,



Esat kada nors klausę "Barbershop Quarteto?" Štai jis prie 1904 metų Cadillac. Tai Len Hayman, Hubert No-

sekiama dominacijos pa-

Už tai dabar kanadiečiams stovi prieš akis klausimas, sekti paskui St. Laurent vyriausybe, ar pasukti nauju keliu ir pastoti kelią Amerikos dominacijai, pastatant Kanadą pirmon vieton. Ir šis klausimas, nors ne vienodai, praėda iškilti visuose sluoksniuose.

Kanados žmonės, sako rezoliucija, nenori Amerikos kurstomo karo. Pasipriešinimas tai politikai nuolatos auga. Kanadiečiai jaučia, kad netiesa, jog Kanadai grumoją pavojus iš Tarybų Sąjungos pusės. Jie jaučia, kad juos gali sudoroti artimiausias kaimynas — Amerikos imperializmas.

Kanadiečiai taip pat pradedą matyti, kad Amerikos gyrimasis, jog ji visiems padeda, yra didžiausias melas. Amerika tiktai užkrovė tautoms ginklavimosi našta, suvaržė jų prekybą su kitomis šalimis.

Toliau DPP nurodo, kad kapitalistiniame pasaulyje reiškiasi tendencija krypti linkui fašizmo. Pirmiausia, žinoma, puolami darbininkai, bet tuom pat sykiu kertami smūgiai ir demokratijai apamai. Tą geriausiai išreiškia makartizmas. Kanados vyriausybė nesistengia pastoti tam kelią Kanadoje. Priešingai, kabinetas vis daugiau ir daugiau valdo be parlamento. Jis siaurina parlamento feises.

Jau anksčiau vyriausybė buvo pasimojus pakeisti kriminalinį įstatymą. Artinan-tis rinkimams, ji nedrįso įgyvendinti, bet kai tik rinkimai praėjo, tuoj tie pataisymai buvo patiekti parlamentui patvirtinti. Kvebeko vyriausybė, be spynos įstatymu, nori įvesti dar daugiau įstatymų, atsuktų prieš liaudį, prieš demokratiją. Amerikos makartistai gali atvažiuoti Kanadon ir klausinėti kanadiečius.

Kaip programą už Kanados nepriklausomybę, už taiką ir demokratiją, prieš ekonominį krizį, DPP siūlo sekančiai:

Kovoti už Kanados nepriklausomybę už užsienio politikos savistovumą.

Plėsti draugystę su visomis tautomis; stovėti už tai, kad visi nesusprištami būtų aprenčiami per derybas.

Kovoti už atsteigimą parlamento autoriteto.

Kovoti už Kanados tautinę vienybę.

Vad įvengus ekonominio krizio, reikalauti, kad vyriausybė pradėtų viešus darbus, kaip tai: St. Lawrence ir gilynimo dujų verzdžio vedėmą iš Albertos į Ontariją, South Saskatchewan upės projektą, industrinę ekspansiją rytinėse srityse. Vestti prekybą su visomis šalimis.

## Gera Proga Išigyti Šias Naudingas ir Įdomias Knygas

**POPIEŽIAI IR LIETUVIŲ TAUTA.** Parašė prof. Povilas Pakarklis. Knygoje išdėstoma: Popiežių vaidmuo: jų žygiai; lietuvių kova prieš kryžiuočius. Knyga turi 255 puslapius. Kaina \$1.50.

**GAMTA IR ŽMONES.** Parašė M. Ilinas. Labai aiškiai išdėsto gamtą ir kaip žmonės ją pasikinkė savo naudai. 320 puslapių. Kaina \$1.00.

**VIDURAMŽŲ ISTORIJA.** Redagavo prof. E. A. Kosminskis. 304 puslapiai. Kaina \$1.00.

**ZMOGUS IR MASINA.** Sutaisė Jonas Kaškaitis. Knyga gausiai iliustruota, suteikia davinį apie technikos išvystymą ir to reikšmę žmonijai. Kaina \$1.00.

**ALIEJUS.** Parašė Upton Sinclair. Tai vienas iš įdomiausių jo romanų. 800 puslapių. Kietais viršais. Kaina \$2.00.

**AMERIKOS DEMOKRATIJOS STEIGĖJAI.** Parašė visa eilė autorių. Sužinok, kas buvo Washingtonas, Thomas Jeffersonas, Lincolnas, Tadas Kosciūško, Pulaski ir kiti žymūs žmonės. 364 puslapiai. Kaina \$1.00.

**PETRO CVIRKOS APYSAKOS.** Aprašoma nuo baudžiamos iki šių dienų svarbiausi įvykiai. Knyga turi 300 puslapių. Kaina \$1.50.

**TARYBŲ GALYBĖ.** Parašė Kanterburio dekanas Dr. H. Johnson. Knyga parašyta karo laikų apie tarybinę tvarką. 224 puslapių. Kaina 75 centai.

**Liudviko Bonaparto Briumerio Aštuonioliktoji ir Naminis Karas Prancūzijoje.** Kietais apdarais, 360 puslapių. Kaina \$1.50. Parašė Karolis Marksas.

**POVIŠAS JURKA.** Parašė R. Mizara. Apysaka iš Amerikos žmonių bei Amerikoje gyvenančių lietuvių gyvenimo. 318 puslapių. Kaina \$1.00.

**SENO VINCO RASTAI.** Telpa 10 apysakų iš Amerikos žmonių gyvenimo. 450 Pustlapių. Kietais viršais. Kaina \$1.50.

**Kaip ir Seratvėje Būti Jaunam.** Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius. Naudinga knyga sveikatos klausimu, ypatin-gai dėl senesnio amžiaus žmonių. Kaina 65 ct.

**Lietuvių Tautos Atbudimo Pionieriai.** Parašė Dr. A. Petrika apie veiklą Dr. Kudirkos, P. Višinskio, Petkevičiūtės, J. Biliūno, Žemaitės, Lazdynų Pelėdos, Šatrijos Raganos. Knyga svarbi, su paveikslais. 320 puslapių. Kaina \$1.00.

**UKANOS.** Parašė M. Rasoda-Mizara. Apysaka iš Amerikos lietuvių gyvenimo. 342 puslapių. Kaina \$1.00.

**PAVASARIO GODOS.** Eilių rinkinys. Parašė vienas iš buvusių žymiausių Amerikos lietuvių poetų Stasys Jasilionis. Joje telpa apie 300 eilių bei dainų. 256 puslapių. Kaina \$1.00.

**Argentina ir Ten Gyvenanti Lietuviai.** Parašė R. Mizara, kuris gyveno Pietų Amerikoje. Knygoje rasite informaciją ir apie kitas Pietų Amerikos šalis. 190 puslapių. Kaina \$1.00.

**Pirmoji Lietuvos Sovietų Valdžia.** Parašė V. Mickevičius-Kapsukas. Knygoje aprašoma 1918-1919 metų Lietuvos žmonių kovos už laisvę. Su paveikslais. 240 puslapių. Kaina \$1.00.

**PRISIKELUSI LIETUVA.** Parašė A. Bimba, kuris lankėsi po karo Lietuvoj. Knyga 222 pusl. Kaina \$1.00.

**Kelias į Naują Gyvenimą.** Parašė A. Bimba. Faktai apie Amerikos žmonių gyvenimą. 224 puslapiai. Kaina \$1.00.

**SAULETOJ ISPANIJOJ.** Parašė Edvardas Zdanuskas. Jo atsimumimai iš karo su Franko fašistais. 156 puslapių. Kaina 50 centų.

Su užsakymu prašome prisiųsti ir mokestį.

Persiuntimą mes apmokame.

**LLD. Kanados Veikiantis Komitetas**  
P. O. Sta. C., Box 1007 Toronto 3, Ont.

# TAR

## Prekės G

žymiai da-  
avalynės, sn-  
jos išleis 19  
vos respubl  
monės.

Kylant t  
gerovei, vis  
kokybės pr  
mas. 1953  
kos įmonės  
daugiau p  
1940 metais  
lygis bus žy  
procentais  
audinių gar-  
— šilkinų  
centų — t  
centais — s  
karto — od  
du kartus —  
terijos išlei-

Pramoneš  
šiuos meti  
pakitimų.  
bės' medvil-  
rike ir Rol  
fabrike org  
mo - apda  
Nauji įren  
verpalams  
"Trinčių"  
jų spaus-tir  
išleis "Kau  
fabrikas. I  
riama gry  
gamybai.  
svoris beve  
dės. Artir  
publikos p  
kartą gaus  
tos kokybė  
tę" ir "lietu-

Tarybini  
rengtis gra  
ruošiant di  
bų modeli  
muo prikla  
laiku atida  
Modelių na  
kos siuvin  
vins 90 nau  
truoty rūb  
lo", "Žibuti  
rikuose išp  
jimo ir ap  
Lietuvos T  
kai duos v  
iš dirbtinio  
jomis, nėri  
raštais, da  
moteriškų  
ta ir konti  
kiškų kojir  
damos gar  
dos.

1954 me  
pradėtas  
šias respul  
natas. Bus  
tas siuvin  
viškyje ir  
Šiaulių "E  
Dideli re  
bai bus į  
žo", "Ve  
ir kituose

# TARYBŲ LIETUVOJ

## Prekės Gyventojams

Žymiai daugiau audinių, avalynės, siuvinų, galanterijos išleis 1954 metais Lietuvos respublikos pramonės įmonės.

Kylant tarybinės liaudies gerovei, vis didėja aukštos kokybės prekių pareikalavimas. 1953 metais respublikos įmonės išleido 4,2 karto daugiau produkcijos, kaip 1940 metais. 1954 metais šis lygis bus žymiai viršytas. 35 procentais padidėja vilnė audinių gamyba, 40 procentų — silkinių audinių, 20 procentų — trikotažo, 23 procentais — siuvinų, pusantro karto — odos galanterijos ir du kartus — tekstilės galanterijos išleidimas.

Pramonės įmonėse per šiuos metus įvyks nemaža pakitimų. Klaipėdos "Gulbės" medvilnių audinių fabrike ir Rokiškio "Nemuno" fabrike organizuojama dažymo - apdailinimo gamyba. Nauji įrenginiai dažytiems verpalams gaminti įtaisomi "Trinityčių" fabrike. 70 naujų spaustinių raštų audinių išleis "Kauno Audinių" šilko fabrikas. Daug dėmesio skiriama grynoms vilnos audinių gamybai. Jos lyginamasis svoris beveik dvigubai padidės. Artimiausiu laiku respublikos parduotuvių pirmą kartą gaus naujų rūšių aukštos kokybės drapą — "sausulę" ir "lietuvėšką".

Tarybiniai žmonės siekia rengtis gražiai ir dailiai. Paruošiant didžiąsias mados rūbų modelius, svarbus vaidmuo priklausys artimiausiu laiku atidaromiems Vilniaus Modelių namams. Respublikos siuvimo fabrikai įsisiavins 90 naujų geriau sukonstruotų rūbų modelių. "Dobilos", "Žibutės", "Lelijos" fabrikuose išplečiami išsiuvinėjimo ir apdailinimo cechai. Lietuvos TSR trikotažinių kai duos vartotojui baltinių iš dirbtinio šilko, su aplikacijomis, nėriniais ir adytiniais raštais, daug šiltų baltinių, moteriškų kojinių su spalvota ir kontūrine kulinimi, vaikiškų kojinių "golf". Pradedamos gaminti tiulu užuolaidos.

1954 metais Panevėžy bus pradėtas statyti stambiausias respublikoje linų kombinatas. Bus taip pat pastatytas siuvimo fabrikas Vilkaiviškyje ir avalynės fabrikas Šiauliuose "Elnio" kombinate. Dideli rekonstrukcijos darbai bus įvykdyti "Trikotažo", "Audimo", "Aušros", "Jėgos", "Verpsto", "Spartos" ir kituose fabrikuose.

## Kolūkio Laimėjimai

Gerus gamybinius rodiklius 1953 metais pasiekė Pakruojo rajono "Gegužės Pirmosios" žemės ūkio artelės nariai. Čia gauta daugiau kaip milijonas rublių pajamų. Pajamingiausia šaka kolūkyje yra kiaulininkystė. Iš kiaulių fermos, kuriai vadovauja Socialistinio Darbo Didvyre Stasė Vitkienė, gauta 580 tūkstančių rublių pajamų. Kolūkio kiaulių šėrikės Emilija Barzdžiūtė ir Paulina Gulbinaitė išaugino iš kiekvienos motininės kiaušlės po 21 paršeli. Galvijų fermoje 1953 metais iš kiekvienos pašarais šeriamos karvės vidutiniškai primelžta 700 litrų pieno daugiau, negu 1952 metais.

Už aukštą gyvulių produktyvumą 5 kiaulių šėrikės ir 8 melžėjos gavo kaip papildomą atlyginimą žymų kiekį pieno, paršelių ir kitos produkcijos.

## 3,717 Tūkstančių Naujų Knygų

1954 metais Lietuvos TSR Valstybinė grožinės literatūros leidykla žymiai padidina literatūros leidimą lietuvių, rusų ir lenkų kalbomis. Bus išleista 222 pavadinimų klasikinės literatūros ir tarybinių rašytojų kūriniai, knygoms vaikams, natos ir t.t. Bendras tiražas sudarys 3 milijonus 717 tūkstančių egzempliorių — dvigubai daugiau, negu buvo išleista perėtais metais.

Ruošiant leidyklos planą 1954 metams, dalyvavo platūs Lietuvos darbo žmonių sluoksniai. Pirminis planas buvo apsvaistytas daugelyje respublikos pramonės įmonių ir mokslo įstaigų — "Inkaro" kombinate, J. Janonio vardo fabrike, Vilniaus Valstybiniame universitete, Vilniaus pedagoginiame institute, Klaipėdos mokytojų institute, eilėje vidurinių mokyklų.

1954 metais bus toliau leidžiami rusų klasikų ir stambiausių lietuvių rašytojų raštų rinkiniai. Prenumeratoriai gaus eilinius N. V. Gogolio ir A. M. Gorkio kūrinį tomas, paskutinį, 12-tąjį, P. Cvirkos kūrinį tomą ir trečią, ketvirtą bei penktą A. Vienuolio-Zukausko tomas. Bus pradėtas leisti poeto T. Tilvyčio raštų rinkinys. Gražios davana Lietuvos skaitytojui bus — puikiai iliustruotas P. Cvirkos romanas "Žemė maitintoja". Salomėjos Nėries gimimo dienos 50 metų sukakties progą išleidžiamas naujas didelis jos eilėraščių rinkinys.

Bus pakartotinai išleistas

## Didėja Žemės ūkio Aprūpinimas Technika

Per pastaruosius dvejus metus Lietuvos TSR suorganizuota apie 20 naujų mašinių - traktorių stočių. Daugumoje rajonų dabar veikia po dvi stotis.

Žymiai išaugo MTS mašinių-traktorių parkas. Dizelinių traktorių skaičius, palyginti su 1951 metais, padidėjo kelis kartus, savaeigių kombainų skaičius — šešis kartus. Esamoji dirvos įdirbimo, sėjimo ir derliaus valymo technika įgalina mechanizuoti visus pagrindinius darbus laukininkystėje. Pastaruoju metu gauta daugiau kaip 100 sodinių - daržinių traktorių, ekskavatorių, buldozerių, prikabinamųjų padargų.

Artimiausiu laiku Lietuvos TSR MTS gaus desimtis traktorių "Belarus", bulvių sodinamųjų mašinų, daigų sodinamųjų mašinų, runkelių ir linų sėjamųjų, o taip pat daug kitos žemės ūkio technikos.

garsusis Mykoloičio-Putino romanas "Altorių šešėly", kuris, tarp kitko, šiuo metu verčiamas į rusų kalbą ir bus išleistas leidykloje "Sovietskij pisatelj" ("Tarybinis rašytojas"): Dideliais tiražais leidžiama rusų kalba eilė lietuvių rašytojų veikalų: P. Cvirkos "Rinktinė", A. Gudaičio-Guzevičiaus "Broliai", A. Vienuolio-Zukausko "Puodžiūnkėmis", I. Simonaitytės "Pikčiurnienė". Iš naujų lietuvių rašytojų kūrinių reikia pažymėti J. Dovydaičio romaną "Puikus rytas" — apie Lietuvos kaimo gyvenimą — ir A. Veiclovos romaną, skirtą lietuvių inteligentijai. Jaunas rašytojas Pakalnis atidavė spausdinti satyrinių apsakymų rinkinį "Jų daugiau nebus", E. Mieželaitis — eilėraščių knygą. Išeis pirmieji pradėdančiųjų poetų eilėraščių rinkiniai.

Daug įdomių knygų gaus jaunieji skaitytojai. Palyginti su praeitais metais, šio skyriaus planas padidėjo 21 pavadinimu. Daug dėmesio skiriama nuotykinės ir mokslinės-fantastinės literatūros leidimui. Lietuvių kalba bus išleista Main-Rido "Raitelis be galvos", V. Skoto "Ivanhoe", o taip pat Jefremovo "Zvaigždžių laivai" ir kiti. Vėl bus leidžiama "Mokyklinė biblioteka".

## Sostinės Sutvarkymas

Kasmet vis labiau išsiplėčia statyba Vilniuje. 1954 metais bus baigta statyti plataus vartojimo elektro-

# Liaudiškose Respublikose

## Cekoslovakijos Darbo Žmonių Žiemos Poilsis

PRAGA. — Kaip praneša Čekoslovakijos telegramų agentūra, žiemos sezono metu apie 32 tūkstančiai Čekoslovakijos darbo žmonių praleis savo atostogas poilsio namuose ir sanatorijose, esančiose Krkonoši ir Tatrų kalnuose, Čekijos-Moravijos aukštumoje ir kituose gražuose šalies kalnuotuose rajonuose.

Daugelis darbo žmonių praleis savo atostogas poilsio namuose Pragoje, Ma-

technikos mašinų ir prietaisų gamykla, silikatinių plytų gamykla, prasidės medvilnių audinių, trikotažo, galanterijos ir lovų fabrikų, o taip pat duonos gamyklos statyba. Žymiai padidėja gyvenamųjų namų statybos apimtis. Bus pradėti statyti nauji pastatai Muziejaus, Basanavičiaus, Montvilos ir kitose gatvėse.

Šiais metais miestas pasipuoš naujais visuomeniniais ir administratyviniais pastatais — Respublikinės bibliotekos, pedagoginio instituto, Žemės ūkio ministerijos, elektromechanikos, kooperatinio ir finansų - kredito technikumų, dviejų vidurinių mokyklų, vaikų darželių ir kitais pastatais. Daugiau kaip 15 milijonų rublių numatyta asignuoti Tarybų Lietuvos sostinės komunaliniam ūkiui toliau vystyti ir miestui gerai sutvarkyti.

## Lietuvių Dailininkų Atlikti Darbai

Praėję metai buvo vaisingi respublikos dailininkų gyvenimui. Naujus darbus sukūrė senausi tapytojai Z. Petravičius, J. Šileika, A. Žmuidzinaičius, jaunas tapytojas B. Ratajus, skulptorė E. Radauskaitė ir daugelis kitų.

Baigtas atlikti iš bronzos paminklas Marytei Melnikaitėi (Stalininės premijos laureato J. Mikėno darbas). P. Vaišoda ir V. Pundzius užbaigė Visasąjunginei žemės ūkio parodai skirtos skulptūrinės grupės modelį, B. Vyšniauskas — K. Poželos biustą, N. Petrulis — melžėjos M. Vosylienės skulptūrinį potretą.

Naujus kūrinius paruošė V. Mackevičius, A. Savickas, V. Galdikas, J. Kuzminskas, A. Makūnaitė, P. Rimša ir kiti tapytojai, grafikai, skulptoriai, taikomojo meno meistrė.

Dauguma lietuvių dailininkų naujų kūrinių pateikta į apžvalginę parodą, kuri neseniai atsidarė Vilniaus dailės muziejuje.

## rianske-Lanze kurortuose ir taip toliau.

Kas savaitę poilsio namai Pragoje priima 200 poilsiautojų. Čia jie susipažįsta su sostinės įžymybėmis, lanko teatrus, muziejus, koncertus ir t.t. Pasikalbėti su poilsiautojais į poilsio namus ateina priešakiniai meno ir kultūros veikėjai. Iš viso penkmečio metais Pragos poilsio namuose išėjosi apie 45 tūkstančiai respublikos darbo žmonių.

## Už Tolesnį Žemės ūkio Darbų Mechanizavimą

SOFIJA. — Bulgarijos Ministrų taryba priėmė nutarimą dėl mašinų - traktorių stočių, valstybinių žemdirbystės ūkių ir remonto gamyklų darbo pagerinimo.

Nutarime numatoma toliau mechanizuoti žemės ūkio darbus.

Siekiant suteikti agronominę pagalbą darbo kooperatiniais žemdirbystės ūkiais nualatiniam darbuotojams tokius ūkius skiriami agronomai (1-2 ūkiams — vienas agronomas). Nuo 1954 metų sausio mėnesio padidinamas darbo užmokestis traktorininkams ir kitiems traktorių brigadų darbuotojams bei mašinų - traktorių stočių specialistams. Dirbti mašinų-traktorių stotyse iki 1957 metų pabaigos bus nusiųsta 200 inžinierių — žemės ūkio mechanizatorių. MTS darbuotojų kvalifikacijai kelti MTS direktoriai privalo žiemos laikotarpiu organizuoti 2 mėnesių kursus.

## Tarybiniai Kino Filmai Albanijoje

TIRANA. — Albanų žiurovas labai mėgsta tarybinius kino filmus. 1953 metais šalies kino teatrų ekranuose buvo demonstruojama apie 150 tarybinių meninių kino filmų, 200 kino žurnalo ir dokumentinių filmų. Šiuos filmus žiūrėjo jau 4,5 milijono žmonių. Didžiausią pasisekimą žiurovų tarpe turėjo tokie filmai, kaip "Admirolas Ušakovas", "Vasilijaus Bortnikovo sugrįžimas", "Sadko", "Maksimka" ir kt.

Valstiečiams buvo organizuoti specialūs tematiniai kino seansai, skirti parodyti tarybinę žemdirbystę, priešakinę tarybinę agrotechniką.

Palankioje tarybinio kino įtakoje vystosi jaunoji Albanijos kinematografija. Praeitais metais kino studija "Novaja Albanija" išleido 9 kino žurnalus. Be to, ji kartu su kino studija "Mosfilm", sukūrė spalvotą meninį filmą "Skanderbeg".

(ELTA)

# Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS  
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusei metų \$1.50  
Visur kitur metams \$3.50; pusei metų \$1.75

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

## NEREIKETŲ PERDAUG AUKŠTAI KELTIS

Tarybų Sąjunga sutinka, kad Vokietija būtų sujungta, kad būtų leista jai turėti ginkluotą jėgą dėl savo šalies apgynimo. Ji sutinka atsakyti nuo tolimesnių reparacijų. Ji sutinka, kad Vokietija turėtų pilniausią laisvę prekyboje su užsieniu. Ji nesutinka tikrai su amerikiečių ir britų reikalavimu, kad būtų leista Vokietijai prisidėti prie Vakarų bloko, kurs organizuojamas prieš Tarybų Sąjungą. Adenaueris, kaip atrodo, taip pat pirmo vieton stato teisę būti to bloko nariu. Jis ant šio punkto pasirengęs paaukoti Vokietijos vienybę ir gerovę.

Ar turi teisę Vokietija reikalauti šios teisės? Mums atrodo, kad ne. Mūsų atmintyje ji papildė dvi didžiausias agresijas. Per du kartu ji buvo atsakomą už du pasaulinius karus. Kiek ji padarė žalos Europos šalims per praėjusį karą, sunku apskaičiuoti. Jos žmonės išžudė milijonus nekaltų žmonių, sunaikino daugybę turto. Tad natūralu, kad Europos žmonės bijo jos ir nenori, kad ji būtų vėl padaryta galinga militarine jėga, kuri grumotų nauju pavojumi.

Ką gali vokiečiai prarasti neturėdami teisės blokuotis su kitomis jėgomis? Nieko, apart didesnių išlaidų. Juk išlaikymas armijų kanuotų pinigais. Tiesa, amerikiečiai žada padėti, bet visos šalys, kurioms jie padeda, linksta nuo militarinės naštos. Jie būtų laisvi namie, laisvi prekyboje, laisvi diplomatiroje. Vokietija galėtų greitai pakilti ekonominiai ir verstis geriau, negu būdama bloke (militariniai) su vakarinėmis jėgomis.

Tiesa, amerikiečiai ir britai sako, kad Vokietija suklypę prieš komunizmą, jeigu ji būtų palikta viena. Tai netiesa. Vakarinė Vokietijoje yra 50 milijonų gyventojų, o rytinė tik 18 milijonų. Komunistai negali viršyti, nes jų įtakoje daug mažiau gyventojų. Be to, juk amerikiečiai visuomet teigia, kad ir rytinė Vokietijoje dauguma balsuotų prieš komunistus.

Adenaueris su savo sėbrais, tačiau, nenori šito kelio. Jis nori teisių blokuotis su vakarinėmis jėgomis, ginkluotis ir rengtis naujai skerdynei. Bet tos šalys, kurios daugiausia nukentėjo nuo vokiečių, nelinkusios duoti dar vieną progą pralieti upes kraujo.

## ŽMONIŲ ATSLIKIMO PASEKMĖ

Pranešimai iš Indijos sako, kad tenai įvyko baisi tragedija: 500 žmonių buvo sumindžiota ir 2,000 sužeista. Iš sužeistųjų daugelis mirs. Ir kaip tas viskas atsitiko? Labai paprastai.

Tarp hindų vyrauja mitas, būk kada tai toj vietoj, kur susijungia Ganges ir Jumna upės, įvykusi kova tarp dievų ir velnių. Dievai nugalėję velnius. Hindai tiki, kad tenai, tuose šventuose vandenyse, nusimaudojus, žmogui nebereikia įsikūnyti, kitaip sakant, dvasiai grįžti į žemišką gyvenimą įsikūnyjant į naują kūną. Kasmet, nuo sausio 14 iki kovo 4, žmonės plaukia į tą vietą ir maudosi. Šiemet net 3,000,000 suplaukė pasimaudyti tame "šventame" vandenyje. Net premjeras Nehru ir daugelis kitų didikų buvę pasirengę atvykti. Ir štai, susidarius didelei spūčiai, kilo panika. Toj panikoj 50 žmonių buvo sumindžiota, o 2,000 sužeisti.

Nelaimę padidino taip vadinami sadusai, "šventi žmonės", kurių buvo 20,000. Jie sujojo ant dramblių. Ir kada kilo panika, ne vieną sumynė drambliai. Ne vieną nudūrė tie sadusai besiverždami pro minią. Jie buvo ginkluoti mediniais durklais, kuriuos jie naudoja apsigynimui girusio nuo žvėrių. Jų viršūnės apkaustytos geležimi.

Už šių žmonių nelaimę atsako žymia dalimi valdonai ir šviesuomenė, kuri nesistengia padėti žmonėms apsišviesinti, atsikratyti įvairių burtų.

Gyvename technikos ir mokslo gadynėj, bet šimtai milijonų žmonių tebėra pavergti dvasiniai visokių religinių

# KAS NAUJO PASAULYJE

Berlyno konferencija neišlaikė sklandžiai, bet ji nei kiek nebloginą tarptautinę padėtį. Priešingai, po ilgų diskusijų, pilnai išsiaiškinus, kas ko siekia, bus sveikiau visiems.

Paaikškėjo, kad vakarinės jėgos laikosi seno nusitatymo: sujungti Vokietiją ir įtraukti ją į savo militarinį bloką. Jos laikosi šios linijos nuo pat pradžios.

Tarybų Sąjunga siūlo truputį kitokį planą. Ji nori, kad vienybės klausimas būtų paliktas patiemis vokiečiams. Ji siūlo, kad abidvi Vokietijos sudarytų steigiamąją vyriausybę, kuri pravestų rinkimus. Tuo tarpu okupacinės jėgos turi ištraukti savo kariuomenę, paliekant tikrai tiek, kiek reikia tvarkos užtikrinimui. Ji nori, kad Vokietija pasilikėtų neutrali, nesidėtų prie jokių blokų. Bet jai leidžiama turėti ginkluotą jėgą dėl savo šalies apsaugojimo.

Tarp kitko, Molotovas dar pasiūlė, kad būtų pravestas referendumas visoj Vokietijoje, kad vokiečiai galėtų pasisakyti, ar jie nori taikos, ar dėtis prie vakarinio militarinio plano.

Nežiūrint nesutarimo Vokietijos klausimu, atmosfera nebloginą. Tarybinė delegacija savo šalies ambasadoje Berlyne surengė balių vakarieniems diplomatams. Dalyvavo apie 300 asmenų. Svečiai buvo gražiai priimti, pavaišinti. Prie to, buvo atkviešti geri artistai iš Maskvos, kurie palinksmo diplomatus ir jų pagalbininkus. Įdomi scena įvykusi tarp Molotovo ir ponų Dullesų. Ponia Dulles užsimanusi pamatyti salę, kur vyksta konferencija. Molotovas su mielu noru sutiko jos prašymą patenkinti. Molotovu ir ponams Dullesams įėjus į salę, Molotovas parodė į atskirą stalą ir pasakęs: "Tai čia, madam, jūsų vyras daro man daug bėdos."

"Aš esu tikra, kad jūs galite atsilaikyti," pareiškė ponia Dulles.

"Bet aš esu vienas prieš jus tris," pasiskundė Molotovas.

Tuo tarpu ponas Dulles įsižiūrėjo:

"Neužmirškite, ponas Molotovai, kad kuomet aš pirminkauju, randu daug sunkiau išsprauti savo žodį, negu paprastai."

"Tai labai įdomu," atsakė Molotovas. "Aš stengsiuos

apgavikų. Reikšminga tas, kad tie apgavikai šiandien ne savo balsu rėkia prieš tuos, kurie nori padėti liaudžiai pasiliuosuoti iš tos pažeminančios dvasinės vergijos.

atsiminti tą."

Vakarietės noriai draugavosi su tarybiniais diplomatais. Viena, pasikalbėjus keletą minučių su Gromyko, pareiškė: "Koks puikus vyras. Aš negaliu tikėti, kad jis toks blogas, kaip jie pasakoją."

Visi reikiškė pasitenkinimą už tokią priėmimą.

Iš to visko matyti, kad atmosfera buvo gera ir po šios konferencijos santykių galės truputį sušvelnėti.

Tarybų Sąjungos vyriausybė pasiūlė Britanijos industrijai \$1,120,000,000 užsakymų, kuriuos turėtų britai išpildyti per tris metus, pradedant 1955 metais.

Šis pasiūlymas buvo paskelbtas po to, kai vienas britų laivų statytojas pasirašė su Tarybų Sąjunga sutartį, pagal kurią jis pastatys Tarybų Sąjungai žuvininkų trolerių už \$17,000,000.

Tarybų Sąjunga sutinka mokėti pinigais (cash) už gaminius, kuriuos ji nori pirkti Britanijoje, kaip tai: tankerius, industrinius jėrąnius, geležinkelių priemones ir t.t.

Pasiūlymas buvo įteiktas 32 britų biznieriems, kurie lankosi Tarybų Sąjungoje.

Francūzų ofensyva Indokinijoje virto defensyva. Visuose sektoriuose francūzai ginasi. Ir tas vyksta akivaizdoje to, kada amerikiečiai apginklavo šimtus tūkstančių vietinių vyrų.

Pasirodo, kad francūzams sunku pasitikėti vietiniais. Pastaruoju laiku jie užleido liaudiečiams 18 postų perdami jų pusėn.

Pranešimai iš Hong Kongo teigia, kad amerikiečiai lakūnai stoja talkon francūzams. Jie gabens kariuomenę ir amuniciją. Daugelyje vietų francūzai tokioj bėdoj, kad tik orlaiviais jie gauna amuniciją ir sutvirtinimus.

Liaudiečių lyderis siūlė paliaubas, bet francūzai nenorėjo klausyti, manydami, kad jie greitai sumuš juos. Bet ne taip klojasi, kaip jie manė.

Italiya įklimpo į politinį krizį, kurs, žinoma, yra paseka ekonominio krizio.

Fanfanio kabinetas sugriuvo, o kas sudarys naują, tai dar nežinia. Nėra žmogaus, kuris galėtų patenkinti visus. Pačių krikdemų tarpe nesutikimas. Dešinieji no-

ri pasukti linkui monarchistų, o kairieji nori pasukti linkui dešiniųjų socialistų. Yra dar vidurinė srovė.

Fanfani norėjo įvesti šio- kias tokias reformas, bet dešinieji nepalaikė jo reformų.

Amerikiečiai labai susirūpino Italijos kriziu. Jų ambasadorė Boothe Luce (italai vadina Lučę) nusiskubino atgal Italijon. Italai pasitiko ją su plakatais, kuriuose sakoma, kad "Italija nėra Amerikos kolonija."

Vyriausias velionies Rooseveltto sūnus James Roosevelt pateko į bėdą. Jo žmona, ieškodama perskirų, paskelbė, būk jis kada tai laišku prisipažinęs, jog turėjęs lytinių ryšių su 9 kitomis moterimis. Ji net išvardino nekurias iš jų. Pasirodė, kad žymios asmenybės.

James Roosevelt, žinoma, dabar užginčyja. Bet skandalas palietas ir sunku jį su laikyti.

Tas parodo, prie kokios žemos moralės Amerikos žmonės dasirito. Juk tai didžiausias savęs išniekinimas eiti prie tokių skandalų, nors tai daroma tikslu gauti perskiras.

Tarptautinės chirurgų asociacijos prezidentas Dr. E. A. Graham teigia, kad jam pavykė nustatyti, jog plaučių vėžys turi daug bendra su rūkymu.

Eksperimentai įrodė, kad negali būti jokių abejonių, jog rūkymas yra susiriesęs su plaučių vėžiu.

Jis sako, kad veikiausiai kokia kita, ne tabako, substancija išsukia vėžį, bet ji randasi cigarete. Tolimesni tyrinėjimai gal parodys, kas tame kaltas, tabakas ar kas kita cigarete.

New Yorke nusizudė armijos majoras Edwin Armstrong, didis išradėjas radijo ir elektros srityje. Jis iššoko iš 13 aukšto ir užsimušė.

Iš palikto rąstelio spėjama, kad jis įpuolė į nusiminimą dėl jo žmonos atšalimo nuo jo.

Sąjunga japonų, nukentėjusių nuo amerikiečių atominių bombų, nori reikalauti iš Amerikos po \$2,777 už kiekvieną nužudytą asmenį.

Dvi amerikiečių atombombos Hirošimoy ir Nagasakyje nužudė 152,034 žmones. Prie to buvo keli šimtai tūkstančių sužeistų. Taipgi 20,000 dingo be žinios.

Japonijos advokatai, tačiau, mano, kad Amerika atsiskakys atlyginti šeimoms.

Berlyno konferencijos metu neišsiaiškinti.

Vakarų pasaulio žmonės bijo Vokietijos, kad ji nebūtų per stipri. Tačiau Vokietijos žmonės bijo britų, kad britų jėgos būtų per stiprios.

Vakarų pasaulio žmonės bijo Vokietijos, kad ji nebūtų per stipri. Tačiau Vokietijos žmonės bijo britų, kad britų jėgos būtų per stiprios.

Vakarų pasaulio žmonės bijo Vokietijos, kad ji nebūtų per stipri. Tačiau Vokietijos žmonės bijo britų, kad britų jėgos būtų per stiprios.

Vakarų pasaulio žmonės bijo Vokietijos, kad ji nebūtų per stipri. Tačiau Vokietijos žmonės bijo britų, kad britų jėgos būtų per stiprios.

Vakarų pasaulio žmonės bijo Vokietijos, kad ji nebūtų per stipri. Tačiau Vokietijos žmonės bijo britų, kad britų jėgos būtų per stiprios.

Vakarų pasaulio žmonės bijo Vokietijos, kad ji nebūtų per stipri. Tačiau Vokietijos žmonės bijo britų, kad britų jėgos būtų per stiprios.

Vakarų pasaulio žmonės bijo Vokietijos, kad ji nebūtų per stipri. Tačiau Vokietijos žmonės bijo britų, kad britų jėgos būtų per stiprios.

## Pastabos

Berlyno konferencija Vokietijos suvienijimo klausimo neišsprendė. Tas jau aišku.

Vakarai užsispyrę laikosi savo, kad suvienyti Vokietijai būtų leista įsijungti į Vakarų bloką, o Rytai nusistatę su tuo nesutikti.

Kyla klausimas, katrie iš jų yra teisingi? Kokia Vokietija nesudarytų karo pavojaus?

Vakarai sako, kad neutrali Vokietija būtų minkšta ir silpna prieš Rytų agresiją, o Rytai sako, kad remilitarizuota Vokietija pasidarytų grumojanti jėga ne tik Rytams (Tarybų Sąjungai), bet ir visiems jos kaimynams, Francijai, Lenkijai ir kitoms.

Tarybų Sąjunga, savo teigimui paremti turi istorinį faktą: militarinė Vokietija vien šio šimtmečio pradžioje jau sukėlė du pasaulinius karus, kuriuose žuvo nesuskaitomi milijonai žmonių ir liko sunaikinti šimtai per šimtmečius išbudavotų miestų ir galybės kitokio turto. Tai viena.

Antrą tvirtą argumentą savo nusistatymui paremti Tarybų Sąjunga turi tą, jog didžiosios jėgos Jaltos ir Potsdamo konferencijos esą kaip tik yra tokia politika, kokios dabar laikosi Tarybų Sąjunga. yra priėmusios ir padarę susitarimus ir nutarimus, kad ji būtų įgyvendinta.

Reiškia, Tarybų Sąjunga laikydamosi savo nusistatymo išlaikyti Vokietiją neutralia, kaip tik vykdė pirmiau padarytus didžiųjų jėgų susitarimus.

Vakarai savo argumentams paremti turi tik prasiimanymą, tuščias frazes, apie galimas Rytų agresijas.

Jie Vakarų Vokietijoje jau atsteigia vokiškąjį militarizmą su nacių generolais priešakyje, atsteigę Krupo ir kitas pramonės, gaminimui kanuolių, tankų ir taip toliau.

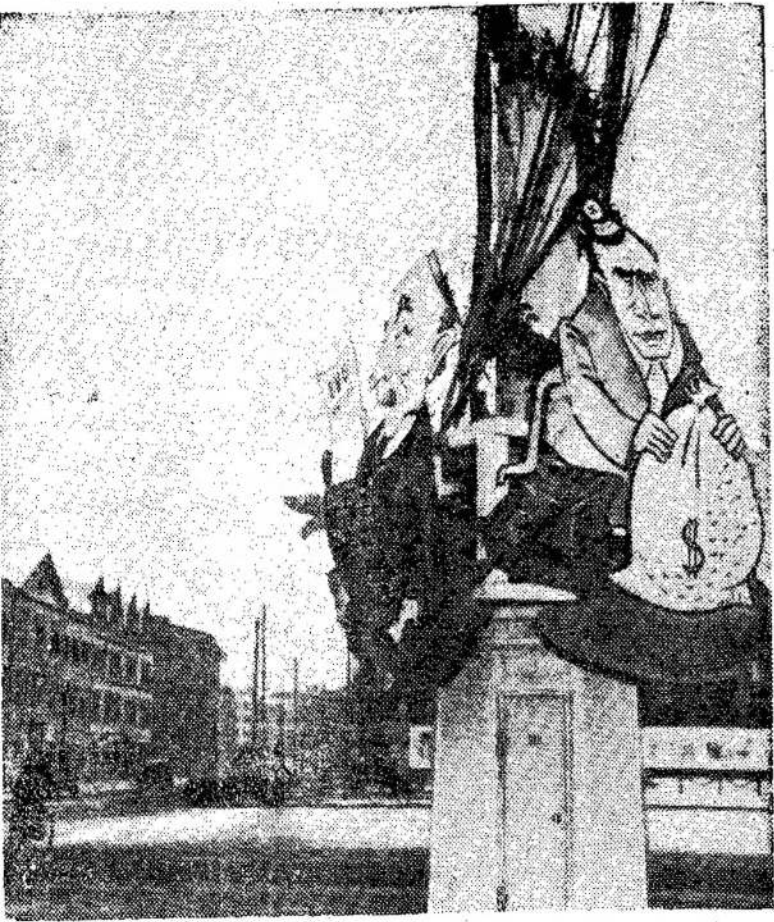
Taip darydami jie sulaužė pirmiau padarytus ir užtvirtintus susitarimus.

Tad kurioj pusėj yra teisybė? Kuri pusė gina ir steniasi apsaugoti taiką?

Vien iš čia paminėtų kelių bruožų, matosi, kad tiesa Tarybų Sąjungos pusėj, kad Tarybų Sąjunga gina taiką.

Kas mus suramina ir kuo mes galime tikrai pasidžiaugti, tai kad Tarybų Sąjunga yra tvirta savo nusistatyme.

Tame ji gauna paramą iš visų taikos trokštančių žmonių, o Vakarai dėl savo intri-



Rytiniame Berlyne, prieš pat naurą žygiuojantį vermachto žingsniui, o Krupą tēmidžiųjų pasitarimai, buvo pakabintas plakatas su karikatūra, vaizduojančia Ade-

## Ką Kiti Rašo

### Tas Liberalizmas

„Administracija linksta prie liberalizavimo depresijos, kad sumenkinti ją,“ — sako pranešimas iš Washingtono.

Savo laiku prezidentas Hooveris bėdė „menkinti depresiją“ kalbėdamas, kad darbininkai verda net po dvi vištas puode ir turi po du automobilius garaže.

Tas „liberalizavimas“ pasakui virto nacionaliu juoku. Žodžiais mat galima viską menkinti ar didinti, pagal norą. Tikrovėje tačiau yra kitaip.

Stambiausia tekstilės kompanija, American Woolen Co., jau senokai uždarė 10 įmonių. Dabar nori 11 įmonių parduoti. Sako, jos neša deficitą.

Mr. Wood ir kolegos labai norėtų „suliberalizuoti“ nedarbą, bet nėra užsakymų, nėra darbo.

Administracijos ekonomistai neturi jam patarimo. — V. Andriulis.

### Kunigai - Darbininkai

Rodosi, katalikai galėtų tik padėkavoti „Vilniai“ ir „Laisvei“, kad jos įtalpino savo skiltyse vyskupo K. Paltaroko raštą apie katalikų bažnyčios būklę Lietuvoje. Kunigų ten yra ir bažnyčios netuščios.

Bet klerikalų laikraščiai zurza ir niurna, kaip didžiau-

gų ir tiesimo platformos naujam karui, susilaukia patsmerkimo.

si pikčiurnos. Girdi, ne vyskupo ranka parašė tą atskaitą, bet revolveris prie vyskupo smilkinio.

Tie laikraščiai nemato, kad „mainos rūbai margo svieto“. Mainosi kaip kas ir kunigų pažvalgose.

O kaip su Italijos katalikų kunigu Andrea Gaggero, kuris neseniai gavo stalininį pryžą. Juk jis gyvena netoli nuo popiežiaus. Italiją juk nevaldo komunistai.

Kas jam pagrąsino revolveriu, kad laimėtų stalininį pryžą?

Tėgul apie tai pagalvoja „Darbininko“ pranciškonai.

Materialinėj gerovėj užsiiliūliavę šios šalies katalikai dvasiškiai nenori suprasti net to, kodėl Francūzijoje atsirado kunigų - darbininkų, kurie dirba dirbtuvėse. Dalis tų kunigų taip suartėjo su darbininkais, kad juos jau vadina komunistais. O francūzų katalikų savaitraštis „Temoignage Chrestien“ rašo: „Svarbus dalykas kunigams gyventi sykiu su darbininkais ir dalyvauti jų sukilime už teisingumą“. — L. Pruseika.

Matyti, verčiamas šinaučio ir kun. Prunskio, „socialistas“ Grigaitis vis dažniau ir dažniau prisimena „Dievo karalystė“.

„Naujųjų“ saus. 23 d. laidoje dvylikos colių skiltyje aiškina kodėl turėtų ateiti „Jėzaus karalystė“.

O toliau išaiškina kur naujieniečiai gali atrasti tą „Jėzaus karalystė“. Nelai-

mingi „Naujųjų“ skaitytojai: Grįžkite prie Jėzusėlio! Gloria in excelsis! — L. Jonikas.

### Ir Jie Patys Ima Susirūpinti

Charles Lindbergh, savo laiku pagarsėjęs lakūnas, gavęs ordiną kaip „aviacijos pionierius“ ta proga išsireiškė, kad Amerikoj materializmas nustelbė žmoniškumo vertybes, ir kad tai yra pavojinga.

Lindberghas pasakė: „Šiandian mokslo išdavas pas mus vyriausia yra medžiaginis. Mes sprendžiame gerą pagal mūsų produktus, o ne pagal patys save.“

Aviacijos tikslas pagelbėti žmonijos susisiekimui, bet šiandien Amerikoj aviacija vyriausia naudojama karui.

Jis taipgi sakė: „Pastaraisiais metais mes išeikvojome aliarmingas sumas pinigų ir energijos karui“.

Doleris apjokino daugelį žmonių ir jie „paneigia naturalius įstatymus“, kurie nusako žmogaus elgesį. Anot jo:

„Kuomet mes koncentruojamės ant gaminimo ekonomijos karo įnagių, mes neturime užmiršti pagrindinio dėsnio savo išsilaikymui, o pagrindinis dėsnis išsilaikymui yra pats žmogus.“

Kitaip sakant, kas iš to, kad turtus išgelbėsime, jei žmogus pats liekasi sudarkytas, be žmoniškumo, su laukiniais poelgiais.

Lindberghas ispėjo:

„Materializmas, kuris per daug dėda svarbos ant trumpam laikui išsilaikymo paneigia humanizmą, kuris reikalingas ilgam laikui išsilaikyti.“

Lindberghas, kaip žinoma, yra milijonierius. Jis vedė milijonieriaus Morrow dukterį. Jo žvaigždė nusileido kai pirma prasidėsiąnt antarajam pasaulinui karui jis, pabuvęs Vokietijoje, pradėjo kelti į aukštybes Hitlerio militarinę galybę ir menkinti Tarybų Sąjungos militarines jėgas.

Karas parodė ką kitą ir jo autoritetas kaip aviatoriaus nukrito.

Atrodo, kad dabar jis palinko prie filosofijos.

Reikia sakyti, kad ką jis sako apie susikoncentravimą ant materialinių gerybių ir „dorybių“ Amerikoje yra neperdėta.

Mūsų užsienio politikos svarbiausias dėsnis yra militarinės galybės demonstravimas ir pinigais patraukimas savo pusėn kitų šalių.

Vidutinė politika — „šalies saugumas“ remiamas ne demokratine idėja, bet jėga, persekiojimu skirtingų idėjų žmonių.

Nors daug kalbama apie

## ŠYPSENOS

### Dėl Paguodos

„Kodėl jūs laikote tą žuvelę šioj vazoj ant savo rašomojo stalo?“ klausia fabrikantą jo draugas.

„Už tai, kad ji yra vienintelis sutvėrimas šioj imonėj, kurs gali atidaryti savo burną be prašymo pakelti atlyginimą,“ išstenojo fabrikantas.

### Tik Pradės

„Ar tu žinai, kad jau labai vėlu? Ką savo žmonai pasakysi, kai pareisi?“ teiravosi vienas klubietis.

„Labai mažai — gal ‘labas rytas’, o visa kita pasakys žmona,“ pasiaiškino kitas klubietis.

### Jos Ne Tuščios

„Kada aš atsistoju ant galvos, kraujas pradeda bėgti į galvą. Kodėl kraujas nebėga į kojas, kada aš stoviu ant kojų?“ teiravosi vyras, darydamas mankštą.

„Už tai, kad tavo kojos nėra tuščios,“ paaiškino žmona.

### Taip, Jis Norėtų

„Pasakyk man, ar aš labai sergu?“ klausia ligonis.

„Taip, labai didelis ligonis. Faktinai, aš norėčiau pasi klausiti, ar nenorėtum ką nors pamatyti,“ atsako gydytojas.

„Taip,“ atsako ligonis. „Aš norėčiau pamatyti kitą gydytoją.“

demokratiją, jos gynėjais jau laikomi gen. Franco, aršus demokratijos priešas, Turkijos policinė valdžia, Graikijos fašistinis režimas ir daug kitų tokių.

Azijoje palaikomi aršiausi liaudies priešai — Čiang Kaišekas, Syngman Rhee, Bao Dai ir kiti.

Visa kaip Lindberghas sako, daroma „tuojautiniam saugumui“, „trumpam terminui išsilaikyti“, bet tas kenkia tolimesnei ateičiai.

Karas Korėjoj parodė, kad nevien kitų šalių žmonių talpos sunku gauti, bet ir savo žmonės labai spiriasi nuo tokio „demokratijos gynime“.

Karas Korėjoj taipgi parodė, kad tatai nevyksta.

Žinoma, Lindbergho įspėjimas mažai reikš. Atsirado ir pirma keli tokie, pačių turtingųjų, kurie praštai žiūri į esamą padėtį, bet jų balsas nepakeitė padėties.

Milijonierių kabinete daugiausia svarbos dėdama ant materializmo — pelno, dividendų, rinkų grobimo, dominavimo pasaulyje tikslu, kad daugiau pelnytis. — Vilnius.

## Molotovas Apie Vokietiją Ir Visos Europos Saugumą

(Kokius V. Molotovas pasiūlymus davė Berlyno konferencijoj, jau buvo rašoma visoj spaudoj. Čia mes paduodame ištrauką iš jo kalbos, kurioje jis nurodo sąlygas, kodėl TSRS duoda tuos pasiūlymus. — Red.)

Galima laikyti, jog tarp visų šio pasitarimo dalyvių yra suderinta, kad Vokietijos klausimą, reikia įtraukti į pirmųjų pasitarimo darbų tvarką. Kartu yra visiškai aišku, kad Vokietijos klausimo negalima svarstyti izoliuotai, kad šio klausimo svarstymas yra neatskiriamai susijęs su bendruoju klausimu dėl saugumo užtikrinimo Europoje. Tik toks Vokietijos problemos sprendimas bus tvirtas ir teisingas, kuris padės sustiprinti taiką Europoje.

Yra žinoma, kad svarbiausioji atsakomybė tiek už pirmojo pasaulinio karo, tiek ir antrojo pasaulinio karo sukėlimą tenka Vokietijai. Kaizerio Vilhelmo epochoje pirmąją pasaulinį karą sukėlė vokiškojo militarizmo agresyvosios jėgos. Nepaisant to, kad vokiškasis militarizmas patyrė šiame kare skaudų pralaimėjimą, hitlerinė Vokietija sukėlė antrąjį pasaulinį karą, pasibaigusį dar sunkesniu pralaimėjimu.

Taip pat yra žinoma, kad antrasis pasaulinis karas pareikalavo iš Europos tautų nesuskaitomų aukų. Tos aukos daugiopai pralenkė tas nelaimės ir vargus, tą kraują ir žmonių nuostolius, kurių būta pirmojo pasaulinio karo metu. Didžiausias aukas, jau nekalbant apie didžiausias pastangas, sudėjo mūsų šalies tautos, Tarybų Sąjunga. Mijlonai tarybinių šeimų neteko artimiausių žmonių — vyrų, sūnų, brolių. Didžiausias aukas sudėjo ir tarybinės moterys. Viso to niekad negalės pamiršti TSRS tautos.

Mes visiškai suprantame taip pat reikšmę aukų, kurias sudėjo kitos tautos, patyrusios hitlerinę agresiją.

Mums yra suprantami ir jausmai vokiečių tautos, kurią agresyvusis vokiškasis militarizmas buvo beprasmiškai įvėlęs tiek į pirmąjį, tiek ir į antrąjį pasaulinį karą, ir kuri iki šios dienos patiria pragaištingus vokiškojo militarizmo politikos padarinius. Iš viso to seka, jog dabartinėmis sąlygomis Vokietijos klausimas turi būti išspręstas tokiu būdu, kad būtų pašalinta galimybė naujiems vokiškojo militarizmo mėginimams sukelti trečią pasaulinį karą. Tai reiškia, kad Vokietijos klausimo nagrinėjimas yra neatskiriamai susijęs su saugumo užtikrinimu Europoje. Kaip rodo istorinis patyrimas, tai turi

milžinišką reikšmę ir taikai visame pasaulyje užtikrinti.

Tenka ypač pažymėti tą faktą, kad tiek antrojo pasaulinio karo metu, tiek ir jam pasibaigus, vyriausybės keturių valstybių, kurios yra atstovaujamos šiame pasitarime, laikėsi vieningos nuomonės, laikėsi bendrų pažiūrų šiuo klausimu. Ryšium su tuo pakanka priminti JAV, Anglijos ir TSRS vyriausybių vadovų Jaltos konferencijos, kuri įvyko 1945 m. vasario mėnesį, nutarimus, o taip pat susitarimus, kuriuos tos pačios vyriausybės priėmė Potsdamo konferencijoje 1945 m. rugpjūčio mėnesį.

Jaltos konferencijos nutarimai numato, kad "tvirtas tikslas yra sunaikinti vokiškąjį militarizmą ir nacizmą ir sudaryti garantijas tam, kad Vokietija daugiau niekuomet negalėtų pažėisti viso pasaulio taikos." Šie nutarimai buvo pilnutinai remiami ir Prancūzijoje, o taip pat visų kitų suvienytų nacijų. Valstybės — Potsdamo konferencijos dalyviai, patvirtinusios nurodytus Jaltos nutarimus, pareiškė Potsdamo deklaracijoje apie Vokietiją, kad "vokiškasis militarizmas ir nacizmas bus išrauti su šaknimis, ir Sąjungininkai, sutikdami su kiti kitu, dabar ir ateityje imsis ir kitų priemonių, reikalingų tam, kad Vokietija niekuomet daugiau negrasintų savo kaimynams arba taikos visame pasaulyje išsaugojimui". Prie šių nutarimų prisidėjo ir Prancūzija. Juos parėmė viso pasaulio tautos.

Vokietijos klausimo sprendimas sutinkamai su Europos saugumo užtikrinimo reikalavimais atitinka ne tik interesus visų Europos tautų ir ypač kaimyninių su Vokietija valstybių, kurios ne kartą buvo agresyviojo vokiškojo militarizmo aukos, bet atitinka ir nacionalinius pačios vokiečių tautos interesus. Anksčiau nurodytoje Potsdamo deklaracijoje apie Vokietiją numatyta ir ši Vokietijos klausimo sprendimo pusė. Deklaracijoje sakoma: "Sąjungininkai neketina sunaikinti arba įstumti vergijon vokiečių tautą. Sąjungininkai ketina duoti vokiečių tautai galimybę pasirengti tam, kad ateityje rekonstruotų savo gyvenimą demokratiškai ir taikiu pagrindu. Jeigu pačios vokiečių tautos pastangos bus nuolat nukreiptos į šį tikslą, tai jai il-

giniui bus galima užimti etą laisvų ir taikingu pasaulio tautų tarpe". Ta pati mintis dar 1942 metais buvo pareikšta garsiais J. V. Stalino žodžiais: "Istorijos patyrimas sako, kad hitleriai ateina ir nuėina, o vokiečių tauta, o Vokietijos valstybė — lieka."

Ar tebegalioja šiuo metu ir nutarimai apie taikų ir demokratinį Vokietijos vystymosi kelią? Šiuo atžvilgiu turi būti dviejų nuomonių. Tiek tarybinė liaudis, tiek ir Prancūzijos, Anglijos ir JAV tautos turi priimti nutarimus Vokietijos klausimu sutinkamai su šiais tarptautiniais susitarimais, kuriuos priėmė Anglijos, JAV, TSRS vyriausybės ir prisijungusioji Prancūzija. Tiek Jaltoje priimti nutarimai, tiek ir Potsdamo susitarimai bei šiuose nutarimuose išskirti pagrindiniai tikslai Vokietijos klausimo atžvilgiu, turi nurodyti tą svarbiausią kryptį, kurią turi atitikti Berlyno pasitarimo nutarimai Vokietijos klausimu. Tuomet jie tarnaus taikos sustiprinimo Europoje interesams. Tuomet santykiai tarp Europos tautų, įskaitant santykius su vokiečių tauta, vystysis normaliai, tarptautinio bendradarbiavimo stiprinimo keliu.

Po karo Europoje susijariusi padėtis visiškai patvirtina teisingumą nurodytų nutarimų, numatančių būtiną reikalą sureguliuoti Vokietijos klausimą sutinkamai su Europos saugumo užtikrinimo reikalavimais. Iš to išeina, kad Vokietijos vienybės atkūrimo ir bendravokiškos vyriausybės sudarymo klausimas

simas nenutrūkstamai susijęs su klausimu apie tai, ar Veningoji Vokietija bus taikinga demokratinė valstybė ar ji vėl taps militarine ir agresyvia valstybe. Iš to taip pat seka, jog negalima leisti, kad Vokietija visumoje arba kuri nors Vokietijos dalis būtų įtraukta į grupuotę, tokia, kaip "Europos gynybinė bendrija," kuri yra vienos Europos šalių grupės kalinis blokas, nukreiptas prieš kitas Europos valstybes. Pavyzdžiui, Vakarų Vokietijos įtraukimo į "Europos gynybinę bendriją" nesiderinimas su saugumo Europoje uždaviniu išspręsdimu matyti jau iš to, kad tokio kartinio valstybių bloko sudarymas ne tik padarys negalimu atkurti nacionalinę Vokietijos vienybę, bet ir neišvengiamai nuves į rimtą naujo karo pavojaus Europoje sustiprėjimą. Kaip tik to mus moko XX amžiaus istorijos patyrimas, nes niekas iš mūsų neturi pagrindo abejoti dėl to, kad atkurtasis vokiškasis militarizmas anksčiau ar vėliau, bet neišvengiamai suplėšys į skutelius bet kokius tarptautinius susitarimus, su kuriais dabar sutinka jo dabartiniai atstovai, laukiantieji, kol bus priimtas nutarimas sudaryti "Europos armiją".

Tas, kuris šiuo metu guodžia save iliuzijomis dėl galimybės sulaukyti vokiškąjį militarizmą vadinamosios "Europos armijos" sudarymo pradinių planų rėmuose, tas, gal būt, ateityje dėl to ir pasigailės, bet jau bus vėlu. Jeigu vokiškajam militarizmui bus atvertas kelias į savo atgijimą, tai tuomet,

kaip tai rodo istorinis dviejų pasaulinių karų patyrimas, naujo pasaulinio karo pavojus pasidarys nepermaldujamas, realus ir neišvengiamas. Todėl nenuostabu, kad Europos tautos reiškia vis didesnę susirūpinimą klausimu dėl to, kuriuo keliu vyks tolesnis Vokietijos vystymas, — vieningos demokratinės Vokietijos taikaus bendradarbiavimo su kitomis šalimis keliu ar naujo karo rengimo ir sukėlimo keliu, keliu, vedančiu, kartu su tuo, į brolišką karą tarp pačių vokiečių.

Reikia pagalvoti ir apie kitus vokiškojo militarizmo atkūrimo politikos rimtus padarinius. Vadinamosios "Europos armijos" sukūrimas arba, teisingiau sakant, sukūrimas kelių Vakarų Europos valstybių armijos, kurioje svarbiausioji karinė jėga būtų Vakarų Vokietijos armija, turinti revanšistinių agresyvių tikslų, gali sukelti kitų Europos valstybių gynybinės sąjungos sudarymą, turint tikslą užtikrinti jų saugumą. Šiuo atveju vietoj to, kad Europos tautos pasirūpintų priemonėmis taikai ir saugumui Europoje benrai užtikrinti, Europos šalys suskiltų į dvi priešingas viena antrai karines valstybių grupuotes, o tai neišvengiamai sustiprins naujo karo Europoje pavojų.

Į panašios pavojingos padėties sudarymą Europoje itin tenka atsižvelgti tokioms Europos žemyno šalims, kaip TSRS ir Prancūzija. Visiškai suprantama, kad Prancūzijoje didėja skaičius priešininkų "Europos armijai", kur viešpataujan-



Vakarų spaudos reporteriai turėjo daug darbo, kada Tarptautinių Sąjungos užsienio re-

alių ministras V. Molotovas pasirodė vakarinėj Berlyno dalyj. Čia matote grupę tu

reporterių fotografuojan-t Molotovą prie įėjimo į konferencijos rūmus.

čia vietą kietijos s hitleriniai parodė s karykšči torijos c Tarybi ketverius žymioje lyje hitl paciją ir kietija aukas — lines — kerio po gumo Mes esan jos interterais tiek ir I jos ir B slovakijo Europos pos, taik saiss. Štai k ga, kaip lys, ir, Vokietij, kelia kl Vokietij, dimas a ropoje u mus. Pa ma tik t kietija taikinga tybė, je atgimti, gai. Tik blemos Europo kartu vokiečių Kitoks vokiečių siantį ja dybe. Nesur uždavin lauja, k kiamų p kiai pa Vokietij tų į sav ir rev tam, ka lias į v jos elei dabar n vių ir Europo.

Laiška

A. Mi doj) ga nuo sav Millašier simena gyvena. "Para apie sav bau kol rinus k tus bui svarų c iš valdž auginim Užaugin 9 tonas "Darl Už dark atlygini gavau vulių tu sipirkat

čia vietą užims Vakarų Vokietijos armija priešakyje su hitleriniais generolais, kurie parodė savo veidą ir kaip vakarykščiai Prancūzijos teritorijos okupantai.

Tarybinė liaudis, kuriai ketverius metus teko pakelti žymioje savo teritorijos dalyje hitlerinės armijos okupaciją ir kuri kare prieš Vokietiją sudėjo milžiniškas aukas — negali nereikšti visokeriopo rūpinimosi savo saugumo užtikrinimu ateičiai. Mes esame įsitikinę, kad šie jos interesai sutampa su interesais tiek Prancūzijos, tiek ir Lenkijos, tiek Anglijos ir Belgijos, tiek ir Čekoslovakijos, o taip pat su kitų Europos, o ir ne vien Europos, taikingųjų tautų interesais.

Štai kodėl Tarybų Sąjunga, kaip ir kitos Europos šalys, ir, visų pirma, gretimos Vokietijai valstybės, teisėtai kelia klausimą apie tai, kad Vokietijos problemas sprendimas atitiktų saugumo Europoje užtikrinimo reikalavimus. Pasiiekti tai yra galima tik tuo atveju, jeigu Vokietija bus suvienyta kaip taikinga ir demokratinė valstybė, jeigu nebus leista jai atgimti, kaip agresyviai jėgai. Tik toks Vokietijos problemos sprendimas atitiks Europos tautų interesus ir kartu pagrindinius pačios vokiečių tautos interesus. Kitoks sprendimas stumia vokiečių tautą į kelią, gresiantį jai nacionaline savizudybe.

Nesunku suprasti, jog šių uždavinių sprendimas reikalauja, kad būtų imtasi reikiamų priemonių neleisti tokiai padėčiai, kuriai esant Vokietijos likimą vėl paimtų į savo rankas militaristai ir revanšistai, priemonių tam, kad būtų užkirstas kelias į valžią tiems Vokietijos elementams, kurie jau dabar neslepia savo agresyvių ir revanšistinių planų Europoje.

## Laiškas iš Lietuvos

A. Milašis (Vakarų Kanada) gavo laišką iš Lietuvos nuo savo žmonos Domicelės Milašienės. Savo laiške ji užsimena ir apie tai, kaip ji gyvena:

"Parašysiu keletą žodžių apie save. Aš dirbu kaip dirbau kolektyve. Auginau cukrinius burokus. Už užaugintus burokėlius gavau 100 svarų cukraus ir 100 rublių iš valdžios dovanų — už gerą auginimą cukrinių burokų. Užauginau cukrinių burokų 9 tonas.

"Darbadienių turiu 67. Už darbadienių dar tebesam atlyginimo negavę. Avanso gavau 1 centnerį rugių. Gyvulių turiu: vieną ožką, nusipirkau avį, kuri jau turi



Scena iš naujos tarybinės teatro, College ir Manning, Toronto, pradedant vasario 15 dieną.

## Kaip Pinigai Daro Pinigus — Arba Kaip Veikia Kapitalizmas

Buvo du kaimynai, kurie išlošė Britanijoje arklių lenktynėse po \$10,000. Bet jie buvo ne vienodos nuomonės, kaip sunaudoti tuos pinigus.

Mister Katinas tuojuos nusipirko mažą namelį, automobilį ir jo pinigai dingo. Jis jautėsi tiek geriau, kad gyveno savo name ir turėjo automobilį.

Mister Lapė namų nei automobilio nepirko. Jis investavo savo pinigus į biznį. Pirmiausia jis išsinuomavo patalpas, paskui nusipirko į-

vieną eriušką. Turiu 7 vištas.

"Pas mus gyvenimas žymiai gerėja. Krautuvėse yra visko. Prie duonos eilių nėra. Duonos perkame kiek norime. Duonos kilogramas kainuoja vienas rublis 30 kapeikų. Meožiagų taip pat yra.

"Savo darželyje turėjau pasisėjusi miežių, gavau penkius pūrus miežių. Prisikasiau bulvių.

"Viskas būtų gerai, bet bloga, kad nebeturiu sūnaus Antano, kuris jau 10 mėnesių guli po žeme. Apie marčią nieko nežinau, gal būt turi kita.

"Labai aš prašau tavęs, jeigu tu mane dar myli, atsiušk man vietoje rūtų šakelės, jeigu dar turi, mūsų šliūbinį žiedą, o tada atsiu-siu tau savo, nes per žiedus mes galėsime pasisveikinti. O jeigu būtų galima, atvažiuok pats. Tu žinai, kad man yra labai liūdna vienai, o kad būtume abudu, būtų daug linksmiau. Aš pakol kas esu sveika ir linkiu tau daug sveikatos.

"Paulauskienė per kalėdas buvo atėjusi ir įdavė gerų dienu. Milašiaus Juozo sūnus Petras serga taip kaip ir Antanas plaučių džiova. Trys jo vaikai jau mirę plaučiais, mirs tur būt ir Petras.

"Tuom ir baigsiu. Su daug laimės, tavo žmona Domicelė".

rankių ir mašinų, o ant galo ir odos. Kada tą visą turėjo, pasisamdė du darbininkus. Darbininkai gamino čėverykus, o mister Lapė juos pardavinėjo.

Pardavęs čėverykus, jis pirko daugiau mašinerijos, daugiau odos.

Metams praėjus, jis turėjo banke savo originalius \$10,000, o prie to dar kitus \$10,000.

Misteris Katinas negalėjo suprasti, kodėl jis per metus laiko nei kiek nepakilo, o misteris Lapė praturtėjo ant \$10,000. Katinas nuėjo pasiteirauti pas savo kaimyną Lapė.

"Aš pasidariau juos," aiškino Lapė. Jis gyrėsi, kad jam pavyko investuoti pinigus į gerą biznį ir jo pinigai atnešė jam tiek, kiek jie patys buvo verti. "Reikia tiktai būti gudriam," pridėjo jis.

"Bet iš kur tie pinigai atėjo?" klausia Katinas vis nesuprasdamas, kaip pinigais gali padaryti pinigą arba "uždirbti".

"Kaip tai, iš kur tie pinigai atėjo?" atsikirta Lapė. "Tai pelnas ant mano investavimo. Pinigai daro pinigus."

"Bet man vis neaišku," spyrysi Katinas. "Juk pinigai patys nesidaugina?"

"Klausk, aš tau paaiškinsiu, kaip tas viskas buvo," užsispyrė Lapė. Ir jis pradėjo aiškinti.

Jis sumokėjęs \$1,000 nuomos už patalpą, \$1,000 už mašineriją ir \$3,000 už odas. Taipgi išmokėjęs \$5,000 darbininkams. Reiškia, jis turėjo \$10,000 išlaidų. Tiek tai jis investavo pinigų.

"Mano dirbtuvė pagamino čėverykus, kuriuos pardavau už \$20,000," tęsė Lapė. "Reiškia, aš atgavau savo \$10,000 ir dar \$10,000 padariau pelno."

Katinas vistiek dar nega-

lėjo suprasti, kaip tai per metus laiko galėjo pasidaryti iš \$10,000 net \$20,000. Jeigu taip, tai visi galėtų greitai pralobti. Pavyzdžiui, kad ir su \$100 pradėjus.

Lapė, tačiau, nebenorėjo toliau gilintis. Jam rodėsi, kad turi būti aišku, jog jis pelnė \$10,000. Bet Katinas nenusileido. Jis nuėjo pas darbininkų veikėją padiskutuoti klausimą.

"Matote," pradėjo jam aiškinti darbininkų veikėjas. "Lapė jums nepasakė, kas tikrai padarė tuos \$10,000. O buvo taip. Tie jo samdyti darbininkai savo rankomis sukūrė vertę arba vertybę, kuri užmokėjo \$1,000 nuomos už patalpą, \$1,000 už mašineriją, \$5,000 algų jiems patįms ir dar davė jų samdytojui \$10,000 kaip pelno."

"Reiškia," kalbėjo nustebęs Katinas, "darbininkai pagamino vertės už \$20,000, bet sau gavo tik \$5,000?" "Taip ir yra. Jie sukūrė vertybę, bet kitas pasinaudojo."

"Ar tai gali būti? Nejaugi pinigai nieko nesukūrė?"

"Jie vaidino vaidmenį, bet patys nieko nesukūrė. Padėk — \$10,000 į stalčių ir laikyk nors 10 metų, bet jų tenai nepadaugės."

"Stebėtinai dalykas," stebėjosi Katinas.

"Taip. Ir kuo daugiau žmogus gali pasisamdyti darbininkų, tuo daugiau jam atlieka naujai darbininkų sukurtos vertės. Taip tai auga kapitalistai. Jų naudojami pinigai skaitosi kapitalas."

"Ar negalėtų būti visi kapitalistai?" klausė Katinas.

"Visi negali būti kapitalistais. Kapitalistas gali didinti savo pelną tik tai samdydamas darbininkus. Jei nebūtų darbininkų, nebūtų kam sukurti tą taip vadinamą pridėjamąją vertę."

"O ar galima būtų apsieiti be kapitalistų?" susijdomavo Katinas.

"Taip. Darbo žmonės gali apsieiti be kapitalistų. Jie gali gamintis sau gyvenimo reikmenis pagal reikalą ir planingai ir daug geriau gyventi. Viskas, ką dabar susižeria kapitalistai, eitų visų būviui pagerinti."

Katinas grįžo namo labai susimąstęs. Jam darėsi aišku, kad prie dabartinio surėdymo nėra teisybės.

## Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

J. Užunaris, Windsor, Ont., prisiuntė nuo Sūnų ir Dukterų KLSF Draugijos 10-tos kuopos \$20.00 ir nuo Ch. Martin \$1.00 aukų, taipgi patys paaukojo \$2.00.

A. Balčiunas, Montreal, prisiuntė atnaujintų prenumeratų.

Kanados Lietuvių Nacio-

nalio Komitetas, Toronto, paskyrė ir pridavė savo likusią dalį išdo \$71.80 kaip auką Liaudies Balsui dėl atnaujinimo prenumeratų Brazilijos lietuviams.

J. Evans, Rochester, N. Y., prisiuntė atnaujintų prenumeratų.

S. Menkeliūnas, Port Arthur, Ont., paaukojo LB paramai \$5.00.

V. Strazevičius, J. K. ir J. Valaitis, Toronto, pridavė atnaujintų prenumeratų.

A. Samuolis, Chicago, prisiuntė nuo J. Puodžiūno, Mažeikos ir jo paties pluoštą atnaujintų prenumeratų ir \$12.50 surinktų aukų. Auksio: A. K. Butko \$6.50; A. Matukaitis, S. Dabkus, G. Getch ir V. Prekša po \$1.50. Taipgi pranešė, kad Chicago vartininkai paaukojo Liaudies Balso paramai jų laike vajuos laimėtą dovaną.

M. Vidruk, Winnipeg, prisiuntė nuo J. Carrol atnaujintų prenumeratų ir A. Malalos paaukotus \$2.00. Pradžioje sausio M. Vidruk prisiuntė pluoštą atnaujintų prenumeratų ir \$13.00 surinktų aukų, kas spaudoje per klaidą buvo pažymėta, kad prisiuntė A. Diksonas. Labai atsiprašome dėl jvykusios klaidos.

A. Kulikauskas, Toronto, paaukojo \$2.00.

P. Mockaitis, Toronto, pridavė atnaujintų prenumeratų ir nuo P. Meldazių \$1.00 aukų.

P. A. Deveikio, Chicago, pirmiau prisiųstas auksas minint spaudoje netikėtai liko praleista nepaminėta rėmėja V. Vaičikonienė, kuri auksio \$1.50.

Patys atsinaujindami prenumeratas paaukojo:

J. Kundrotas, Vancouver, B. C., \$2.00;

P. Ruplen, Cainsville, Ont., \$2.00;

Petrė, New Westminster, B. C., \$2.00.

Visiems pasidarbavusiems ir parėmusiems Liaudies Balsą, širdingai ačiū.

## Administracija

## Pagavo Dvi Žuvis Turinčias Rankas

TANANARIVE, Madagaskar. — Netoli šios vietos žuvininkai sugavo dvi žuvis, kurios turi rankas. Viena iš jų yra 3 pėdų ir 3 colių ilgio, o antra 4 pėdų ilgio. Manoma, kad patinas ir patelė.

Mokslininkai susidomėjo šiomis žuvmis, nes yra manoma, kad iš tokių žuvų kilo visi sausumos nugarkauliniai gyviai — rėpliai, paukščiai ir mamalai, įskaitant ir žmogų.

Buvo manoma, kad tokios žuvys išnyko apie 50 milijonų metų atgal, bet pasirodo, kad veislė išsilaikė. Jos atsi-radusios vandenyse kokie 300,000,000 metų atgal.

# Montrealo Žinios

## Deginimas Knygų "Didžiausia Kriminalystė Žmoniškumui"

Kaip žinia, paskutiniu laiku Kanadoje kai kur pasireiškė, ypač Britiš Kolumbijoje, karštagalvių, kurie pradėjo kelti mintį, kad valstybinėse skaityklose būtų sudėgintos, kaip jie pavadina, visos komunistinės knygos. Šiomis dienomis čia gyvuojanti per 56 metus St. James Literatūros Sąjunga Queen's viešbutyje laikė savo pietus. Laikė pietų, tarp kitų kalbėtojų, buvo pakviestas kalbėti mokslininkas, radaro atradėjas, Sir Robert Watson-Watt. Jis kalbėdamas literatūriniais klausimais palietė ir kartu pasmerkė tokią biaurį mintį, kaip knygų deginimą, kokios jos nebūtų, pavadindamas tokį darbą "didžiausia kriminalyste prieš žmoniškumą."

Sudeginimas komunistų manifesto ar kitokių Sovietų rankvedžių bei mokslinių knygų yra, jis pareiškė, ne geriau, kaip sudeginimas kokio įstatymdavo raštų Jungtinėse Amerikos Valstijose, "kurie turėtų net mažesnę vertę."

Vėliau, Sir Robert, atsaky-

damas į tostą už literatūrą ir menininkų sveikatą, pakartotinai pabrėžė laisvės svarbą — "išgaminuoti dalykus atvirai ir be baimės" — pasakė jis, yra pagrindinis dalykas mokslo ir technologijos, taip lygiai literatūros ir meno.

Šio mokslininko žodžiai skardžiai nuskambėjo per ausis ne tik sveičiams, pietų dalyviams, bet ir visiems laisvę mylintiems Kanados žmonėms.

## Katalikų Mokytojams Siūlo Slaptą Balsavimą

Jau ketveri metai kaip legali ir teisėta Rymo katalikų mokytojų unija, Catholic Teachers Alliance, yra praradusi čarterį, nors ją ir Aukščiausias Kanados Teismas pripažino teisėta, ir dar vis neatgauna. Vietoj to, mokytojams primesta kita unija ir ji dabar veda "derybas" su Montrealo Katalikų Mokytojų Komisija dėl mokytojų sąlygų jų pareigose. Aišku, mokytojai tam priešingi, bet bejėgiai.

Jiems į pagalbą atėjo dvi didžiosios unijos, Catholic Confederation of Labor Syndicate ir Quebec Federation

of Industrial Unions (CCL-CIO). Šios dvi unijos reikalauja, kad mokytojams būtų leista išsireikšti slaptu balsavimu, prie kurios unijos jie nori priklausyti.

## Palikęs Kėlnes ir Batus Svetimaj Stuboj, Išteisintas

Vienas jaunuolis, palikęs svetimaj stuboj savo kėlnes ir batus, pagaliau papuolė į policijos rankas ir paskiau į teismą.

Teisme prisipažino "kaltu", prisiekdamas, kad visa tai įvyko per klaidą. Sakėsi buvęs "biskį išsigėres" ir naktį nežinojęs, kad įėjo ne į savo stubą, bet pas kaimyną. Kaimynai įmigo jo negirdėję, o jis, nusirengęs gulti, atsikvošėjo, kad esąs svetimaj stuboj. Išsigandęs išlėkė pusnuogis ir pasigavęs taksį parvažiavo (už kelių durų) namo. Pasisakė motinai savo "bėdą". Motina privertė jį apsirengus nueiti ir atsiprašyti kaimynus. Tuo tarpu kaimynas jau buvo pasišaukęs policiją ir jį ten pat ant vietos areštavo už įsilaužimą į svetimą stubą.

Teisme išaiškinus dalyką, teisėjas jaunuolį išteisino.

## Sako Smagi Buvo Klubiečių Vakariene

Cia gyvuojantis seniausias Montrealo lietuvių klubas — D.L.K. Vytauto Neprigulmingas Klubas, savo nariams šėrininkams sausio 30 d. buvo surengęs vakariene. Įžanga buvo veltui.

Kadangi vakariene buvo tik nariams-šėrininkams, ne klubiečiai negalėjo joje dalyvauti, o ne visi ir klubiečiai dalyvavo, — vieni gal dėl vienokių, kiti dėl kitokių priežasčių, — todėl abi sales užėmus neišrodė labai skaitlinga dalyviais vakariene, tačiau žmonių buvo daug. Dalyvavusieji pasakoja, kad vakariene buvo labai puiki. Svečiai buvo gerai pavaišinti ir nuotaika buvo linksma ir smagi iki svečiai išsiskirstė vidurnaktį namo.

## Serga

Fenomena Nakienė jau senai susižeidė rankos pirštą, taip kad turėjo būti net sugipsuotas ir dabar dar nėra pasveikęs.

Nastutė Venskaitienė buvo susirgusi, bet dabar jau pasveikusi ar baigia sveikti.

Helena Petrauskienė (Mitčeliūtė, Anės Paragienės sutė) ligoninėje aplaikė operaciją, bet dabar jau namuose, pasveikusi.

Europą buvo užpuolę šalčiai, kurių metu virš 300 asmenų žuvo.

Daugiausia žmonės nukentėjo salosė palei Vokietiją ir Olandiją.

# Parduodam Namus

PARUPINAM UGNIES, VAGYSTES, AUTOMOBILIŲ, STIKLO ir t.t. APDRAUDA  
**PARDUODAM LAISNUOTUS TAVERNUS, GROSERNES, MESINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS**

Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniški  
 Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniški

Taipgi

Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus,  
 Pastatytus 5-10 Metų Atgal

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai

Mes esame properčių ekspertai

**REED'S REAL ESTATE**

4834 VERDUN AVE., VERDUN

Tel. YOrk 5540; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: TRenmore 1678

Mr. Russell O. Bennett, Manager  
 (Reed's Renting Service Reg'd)

Jei Jums Reikalingas Elektrinis Darbas, Saukite

# Virball Electric, Reg'd

Lietuvis Elektros Kontraktorius

Darbas Garantuotas — Greitas Patarnavimas

Visokios rūšies elektros įtaisymas, bei pataisymas

Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis

Savininkas: Stasys Virbalas, Tel. DO. 3655

816 Jean Talon, W. Montreal

NAMŲ DEKORAVIMO KONTRAKTORIUS

# Otto Ramanauskas

2520 Hochelaga St. Montreal Tel.: FA. 6474

Maliavojam, popieruojam, išlyginam grindis ir dekoruojam naujus ir senus namus.

# WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.



Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Greitas patarnavimas.

20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 Church Ave. TRenmore 6679

VERDUN, QUE.

# Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus Ligų, Akušerijos ir Venerinių ligų

3537 PARK AVE. - Montreal - Tel. HA. 7623

Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų



EXPERT CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS. MINOR REPAIRS. RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED. CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY. FUR AND GARMENT STORAGE.



2832 ALLARD TR. 1135

Valome, dažome ir sutaisome vyriškus ir moteriškus drabužius, Pageriname (Drex) reinkautus. Taipgi valome kitus namų reikmenis, kaip: langatieses (curtains), antklodes ir taip toliau, išskiriant skalbinius.

Paimame is namų ir pristatome atgal. Pagerintas patarnavimas. Darbas garantuotas.

Dėl informacijų prašome telefonuoti TRenmore 1135

Telefoną Atsako Lietuvaitė

Savininkai:

J. Matulaitis, G. Kriauciūnas, A. Majauskas

Nr. TORC tarpe ja "Farma nininka Toront menei. "Far veiksm status: operaci misija, Temple St. Kac bus vie noriu kalno, bus. "Far nuotyki dos lie vykių charak Kulk lys, di appauc mas, L Laisvy kai tu kitomi Kar ki, kac tų mas teriai, vyrą kad t ištvirk Ellė kurią kia. žentas ja, sa klaus da at Kulba dviem kebli nepril viena: Uošvi rai p taip ( tas. Ž prikl džioti Ru vyru gas tikru net i pridė Kulb prieš myli prisi žudo viena prim kus" Raza kas kad ma, i tis p ir nu ginti Na kinir bai Ką j tapti apra ma žmo



## Kas Tie "Farmazonai"

TORONTO. — Torontiečių tarpe jau daug kalbama apie "Farmazonus", kuriuos menininkai rengiasi parodyti Toronto ir apylinkės visuomenėi. Kas gi tie "Farmazonai" yra?

"Farmazonai" yra trijų veiksnių komedija. Ją perstatys mūsų menininkai, kooperacijoj su švietimo Komisija, vasario 27 dieną, Temple Teatre, 300 Bathurst St. Kadangi tas perstatymas bus vienas iš idomiausių, tai noriu painformuoti jus iš kalno, kas tie "Farmazonai" bus.

"Farmazonai" vaizduoja nuotykių Amerikos ar Kanados lietuvių tarpe. Tokių įvykių būna labai daug. Štai charakteriai:

Kulbaitis, turtingas pirklys, didelis mergininkas. Jis apgaudinėja žmoną sakdamas, kad jis priklauso prie Laisvų Masonų Draugijos, kai tuo tarpu jis laksto su kitomis moterimis.

Karolina, jo žmona. Ji tiki, kad vyras priklauso prie tų masonų, pataria savo dukteriai, kad ji priverstų savo vyrą prisirašyti. Ji mano, kad tas sulauko vyrus nuo ištvirkavimo.

Ellė, jų duktė, vedusi, pas kurią visas įvykis apsirėškia. Jos vyras, Kulbaitis žentas, taipgi apgaudinėja ją, sakdamas, kad jis priklauso prie masonų. Bet kada atvyksta pas juos tėvai Kulbaitiai su dar kitomis dviem dukterimis, susidaro keblis padėtis. Abudu vyrai nepriklauso prie masonų, bet vienas kito paslapčių nežino. Uošvis mano, kad žentas tikrai priklauso ir stengiasi taip daryti, elgtis, kaip žentas. Žentas mano, kad uošvis priklauso ir stengiasi pamėgdžioti uošvį.

Rudolfui Kūjaliui, Ellės vyrui, daug padeda jo draugas Vijurkas. Jis pasirodo tikru vijurku. Reikalui esant net mergina tampa. Ir tas pridaro daug bėdos ponui Kulbaitiui. Mat, Kulbaitis prieš apsisiesiant turėjo kitą mylimą. Ta vestuvių metu prisiuntė laišką, kad ji nusižudo. Dėl to Karalina kiekviename svarbiame momente primena Kulbaitiui jo "griekus" sakdama: "Atsimink Razalią." Taigi, tas Vijurkas persistato Kulbaitiui, kad ji yra jo duktė. Bet pirma, negu tas įvyksta, Kulbaitis paskaito ją siuvėja, ką ji ir nuduoda, ir pradeda mergintis.

Na, prie to dar įsimaišo ūkininkas Stranskis, kurs labai užsidega tapti masonu. Ką jis pergyvena norėdamas tapti masonu, negalima nei aprašyti. Tik pamačius galima pilnai įsivaizduoti. O jo žmona, pasirodo, yra ta Ra-

zaliņa, su kuria Karalina vis kankina savo vyrą.

Tie visi mazonai tampa "farmazonais" dėl to, kad Kūjaliai tarnaitė, būdama labai baikšti ir dievobaiminga moteris, nugirdusi žodį "mazonai" išsigąsta ir šaukia "O, jūs farmazonai". Ji mano, kad tai labai blogas žmogus tas farmazonas.

Dabar apie artistus. Kulbaitį vaidins J. Mingilas, apie kurį nereikia nei kalbėti. Ji gerai žinote. Karaliną, jo žmoną, E. Laurusevičienė, taipgi gabi vaidintoja, ne syki mums scenoje matyta. Ellė, jų dukterį, vaidins mums mažai žinoma, bet gabi vaidintoja Aldona Morkienė. Lilką ir Adelę, kitas jų dukteris, vaidins F. Bernatavičiūtė ir H. Račytė.

Na, Rudolfas Kūjalis bus ne kas kitas, kaip J. Šinkūnas, o jo draugas Vijurkas — J. Naujokaitis. Čia irgi nereikia jokių komentarų.

Karolį Bėgūną, nusidėjusį aktorių, vaidins F. Laurusevičius. Jis taipgi yra mums gerai žinomas kaip vienas iš dažniausiai vaidinančių. Nesenai jis vaidino komedijoj "Dėdė Atvažiavo". Ūkininku Stranskiu bus G. Račys, kitas gabus mūsų vaidintojas. Jo žmona — T. Mingilienė, apie kurią taipgi nereikia daug kalbėti, ji visiems gerai žinoma.

Rimšos, kuris vėliau tampa Kulbaitio žentu, rolėj bus J. Mileris, daug sykių mūsų scenoje matytas gabus vaidintojas. Jis bus architektas.

Barbora, Kūjalių tarnaitė, kurį tuos visus masonus "pakrikštyja" farmazonais, bus

Vilkeliene, taipgi daug sykių mūsų scenoje matyta.

Režisierius — V. Ramanauskas.

Taigi, kaip matote, "Farmazonai" bus labai gražus ir juokingas perstatymas ir jį vaidins visi geriausi torontiečių vaidintojai. Už tai rinkitės visi ateiti ir pamatyti. Jūs nekada nesigailėsite.

Ižanga bus tikrai \$1.00. Perkant tikieta iš kalno — tik 75 centai.

J. Y.

## Bangos Choras Turėjo Pasekmingą Parengimą

TORONTO. — Bangos choras pereitą savaitę turėjo gana pasekmingą parengimą. Tai buvo koncertas, balius ir šokiai. Parengimo tikslas buvo ne tik pasilinksinti, bet ir sukelti finansų, kadangi choras turi skolų — nemo-kėtas atlyginimas už pamokas mokytojui. Ir visais atžvilgiais parengimas pavyko.

Programą atidarė Bangos choras sudainuodamas keletą lietuviškų dainų. Nors choras ne didelis, tačiau dainavo labai harmoningai ir įspūdingai. Matyti deda pastangas. Už tai reikia jam atiduoti kreditą. Chorui pirmininkauja F. Laurusevičius, didelis dainos ir vaidybos mėgėjas.

Po to šoko mums jau gerai žinomos šokikės: Joan Yanchis, Patsy Gall ir July Myles. Jos pašoko labai gražiai, kaip ir jos pačios gražios. Iš jų galima tikėtis puikių šokių. Beje, Joan Yanchis yra torontiečių gerai žinomų Jančių dukrelė.

Koncertinę programą užbaigė ukrainių vyrų choras. Jis padainavo keletą dainų

ukrainiškai. Choras gana didelis ir labai gražiai dainuoja. Susideda daugiausia iš jaunų vyrų. Jo mokytoju yra taipgi jaunas ir energingas vyras.

Vakaro vedėju buvo J. Naujokaitis.

Po koncertinės programos sekė vaišinimasis ir šokiai prie neblogos muzikos. Tiesa, ji gal daugiau tiko jauniems, bet buvo galima smagiai pasišokti, kas netingėjo.

Vaisėms ir šokiams besitęsiant, vakaro vedėjas paskelbė, kad publikos tarpe yra žmonių, kurių gimtadienis šiandien. Jis pirmiausia išvardino K. Kevėžą. Visi sudainavom jam "Happy Birthday". Vos nusiramino, jis ir vėl šaukia "domės!" Pasirodė, kad ir Aldona Morkis (Smitaitė, buvusi montrealietė) mini savo gimtadienį. Mes ir vėl padainavom "Happy Birthday". Čia galima pridėti, kad vasario 27, Temple teatre, 300 Bathurst St., bus gera proga torontiečiams plačiau susipažinti su Aldona, nes ji yra viena iš "Farmazonų" artistų.

Grįžtant prie Bangos choro, jis dabar pradės mokintis operetę "Kada kaimas nemiega". Tai bus didelis ir sunkus darbas. Bet choristai ryžtasi atlikti. Linkime jam gero pasisekimo. O kurie mylite kultūrinį darbą, prisidėkit prie choro. Kuomet bus daugiau, bus visiems smagiai.

Reporteris

## Padėkos Žodis

Šiuomi norime išreikšti nuoširdžią padėką už mums surengtą (H. Dabrovolskienės iniciatyva) balių mūsų 40 metų vedybinių sukaktu-

tuvių proga ir gražius sveikinimus ir vertingas dovanas.

Visiems dalyvavusiems ir tiems, kurie negalėjo dalyvauti, bet prisidėjo prie baliaus aukomis, jų tarpe amerikiečiams Stukams, Dorinams; Paurazams ir Ogrenams, tariame didžiausį acių.

O labiausiai dekojame rengėjoms, H. Dabrovolskieni, A. Petraitienei, M. Kuprėnienei, Balnienei, N. Markevičienei, V. Kaptainienei, H. Taylor, A. Blesing, A. Narusevičienei ir A. Vilkaitienei, kurioms teko daugiausiai pasidaruoti, kad balius būtų pasekmingas. Taipgi ir vyrams, daug padėjusiems, ypatingai Dabrovolskiui, kuris daugiausiai triūsė idėjo.

Dar kartą tariame širdingai acių. Mes visuomet atsiminsime jus.

Salomėja ir Pranas Stukai Toronto.

NEW DELHI. — Kašmiro seimas užgyrė tam tikro komiteto pasiūlymą, kad Kašmiras prisidėtų prie Indijos.

Jis pasilikis tam tikras autonomines teises, bet skaitysis nedaloma Indijos dalis.

Pakistanas nelabai patenkintas šiuo Kašmiro posukiu. Dėl Kašmiro buvo susikirtimų tarp Pakistano ir Indijos.

Pakistanas reikalauja š plebiscito Kašmiro, per kurį žmonės galėtų pasisakyti, ar jie nori būti Indijos dalimi.



Vancouverio miesto majoras Claude Harrison, kurs labai nori pamėgdžioti nacius. Gir-di reikia išrinkti iš viešų

knygynų "subversyvią" literatūrą ir sudeginti. Bet jis negalėjo išvardinti tos literatūros. Prieš jo tokį pasi-

mojimą iškilo protestų audra ne tik Vancouveryje, bet ir visoj Kanadoj. Kanadiečiai nenori nacizmo.

## FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras  
Suite 403 155 Spadina  
Toronto  
Ofiso Tel. KI. 4989  
Rezidenc. Midway 9352

## Daro Baldus

Estas daro ir parduoda staliukus (coffee tables), deskas ir knygu šėpas. Ima užsakymus dėl bile kokių kitų moderniškų baldų.

Kalba vokiškai ir angliškai.

## A. Liidemann

166-167 Ontario St.  
EMpire 4-7501  
Toronto

## Vištos ir Kiaušiniai

Šviežios vištos, žąsų, taipgi švieži kiaušiniai

pas

## Art Farm Produce

563 Queen W., Toronto

Tel. WA. 5957

## I. ERENBURGAS

## AUDRA

(Tąsa)

Stepė, pietūs, tolimes nepažįstamas miestas. Sako, jis labai ilgas ir baltas. Dabar, tur būt, pajudavęs. Ten išsispręs viskas. Nuostabu, kad ir pavadinimas toks — Stalingradas. Tai negali būti atsitiktina. Ten jų negalima leisti. Kaip jie šito nesupranta?..

Raja pamatė toluoje upės ribuliavimą. Volga. Kokia ji ilga! Čia miškas, balos, sunkų praeiti — įsiurbia. Vakar įklimo sunkvežimis, taip ir neištraukė. O kur Osipas — stepė. Jei įmesti šakelę, priplauks. . .

Jau daugiau kaip mėnuo, kai jie puola Rževą; užėmė aerodromą; o kareivinių rajonas dar vokiečių nagoose, prieš akis stūkso du korpai, vienas truputį aukštesnis, juodu praminė „pulkininku“ ir „pulkininkuku“. Dešinėje — Rževas; iš tolo jis atrodo nepaliestas, bet daugelis namų sudeginti, beliko tiktai fasadai. Vokiečiai gyvena blindazuose. Prieš pat miestą miškelis, dalis jo mūsų, dalis vokiečių. Šliaužia žvalgai margomis kamufliažo marškomis, panašiomis į futuristų paveikslus. Kapitono Grochovo batalijone daug uzbekų; liemeningi, tamsia-veidžiai, apšvalkstę kamufliažo marškomis, jie atrodo kaip rytų pasakų didvyriai. O nepanašu tai į pasaką: gilūs, tamsūs blindazai, apkasai, kur purvas žliugsi po kojomis; kiekvienas sprindis apšaudomas; dieną naktį ugnis; geležis, labai daug geležies — pamušti tankai, vielos rezginiai, šalmai. Žemė tankiai prikimšta sviedinių skeveldrų, pusiau supuvusių žmonių, minų, mašinų dalių, arklių kaukolių, mėšlo. Mažame žemės sklypelyje gyvena ir miršta dešimtys tūkstančių žmonių. Kartais girdėti, kaip vokiečiai kalbasi ar dainuoja. Kai pralekia „ilai“, mūsiškiai merkiiasi: kad neapšaudytų. . . Naktimis „daržininkas“ numeta ant miesto bombų, ir viskas, kas dar begali degti, dega. Žmonės kalba apie machorką, apie ryšininkę Manią, kuri persikėlė į kapitono blindazą, apie karo prekybą, apie tai, kad reikėtų laikraštyje pasiskųsti — dingsta laišakai. Paskui prasideda puolimas: paimti du kvartalus. Kvartalų seniai jau nebėra, yra tik kvadratai žemėlapyje, šiukšlės, sudaužytas stiklas, purvas. Reikia pasistūmėti šimtas žingsnių. Baterijos ieško vienos kitų. Minosvaidžiai ieško žmonių, minosvaidžiams valandėlę nutilus, girdėti kulkosvaidžiai tratant. Prie veido limpa purvas. Paskui ran-

ka limpa: kraujas: Skaičiuoja užmuštuosius ir karo laimikį. Karinės tarybos narys tikrina medžiagą apdovanojimams. Prie spinksulės ieško „automatininkų“ — taip vadinama utėles. Ilgai ginčijamasi: kada pradės dalyti po šimtą gramų — spalio mėnesį, ar lapkričio? Ūsuotas viršila sako: „Šiandien galų gale išsimiegosim. . .“ Po pusvalandžio jis gulė miręs šalia lauko pašto stoties — vienišas, tartum paklydęs sviedinys būtų sproges greita. Didžiausias žodžių, veiksnių vienodumas. „Pakabino žiburius, tuojau pradės. . .“ „Sminga, siurbėle. . .“ „Oka, čia Gvazdikas. . .“ „Na, netrukdykite, velnias jus griebtų. . .“ „Duokit situaciją. . .“ „Devyniolika nulis - nulis, kvadratas keturiasdešimt šeši. . .“ „Sesute, gerti. . .“ O už viso šito antrųjų metų ištūzimas, pyktis, kuris nebeturė žodžių.

Pašalietį galėjo stebinti šitie bevaisiai bandymai paimti sudegintų namų griaučius. Generolas Sedelnikovas kartojė: „Atitraukti jėgas nuo Stalingrado“. Ir šiaai žinojo ne vien tik tylus pabrinkusio veido, ežiuku pakirptų, kietų žilų plaukų generolas, kuriam veltui pasiuntinys paruošdavo nakčiai siaurutę vaikišką lovytę ir kuris užmigdavo, besėdėdamas prie stalo, užsigulęs ant žemėlapių, vienišas, senstas žmogus, be žmonos, be vaiku, visą savo gyvenimą atidavęs kariuomenei. Tai žinojo ir gražuolis Mirza Alimovas, kurio gražuolė Estra buvo likusi granatų sode. Tai žinojo visi. Viršum sviedinių išraustų duobių, apkasų purvo, viršum prakeiktų kelių, išklotų medžiais, kuriais šliaužė sunkvežimiai, viršum Sedelnikovo „ūkio“, viršum sprogimų trenksmo, viršum merdinčiųjų aimanavimų tebuvo viena — Stalingradas.

Raja daugiau nieko nebeatsiminė. Jei atsiminsiu — nepataikysiu. . . O reikia būtina nimiti kulkosvaidininką — jis kliudo. . . Dabar ji nebegalvojo: „Jis nužudė Alią“ arba „jis — vokietis“, ji galvojo — „jis kliudo“. Dabar karas buvo jos viduje.

Raja užėjo į blindazą apšilti, iki ausros dar keturios valandos, o naktys šaltos. Sunku buvo alsuoti — nuo žmonių kvėpavimo, nuo šlapio ir sušildytų drabužių. Prie spinksulės sėdėjo leitenantas Mileckis; jis pasveikino Rają: „Dvidešimt devinto progą. Dabar jubiliejinis — trisdešimtą.“ Mileckis beprasmiskai žiūrėjo į žemėlapi, kurį jis žinojo iki pas-

utinio brūkšnelio, iki buvusio Pramkooperacijos pastato dviejų buvusių gatvių kampe keturiasdešimt devintame kvartale: O, gal būt, jis tiesiog miegojo atmerktomis akimis. Raja staiga atsiminė: Osipas gyvas! . . Kas bus, jei karas baigsis, juodu išliks gyvi, susitiks? . . Kvaila svajoti. . . Ji išėmė iš maišelio laišką, kurį vakar parašė, prie jo pridėjo fotografiją, iškirptą iš kariuomenės laikraščio. Fotografas privertė ją užlošti aukštyn galvą ir šauniai šypsotis. Išlietas Zaicevas. . . Zaicevas buvo šviesių plaukų berniukas, dainavedys ir armonikininkas. Raja pažiūrėjo į smulkias laiško raides. Kam aš tai parašiau? Nereikia jam žinoti, kad mama ir Alia pasiliko. Jis prie Stalingrado. . . Ir be šito sunku. Ji suplėšė laišką, o ant fotografijos parašė: „Brangusis mano! Aš negaliu rašyti, per daug didelė laimė, kad tu atsiradai. Aš tau greit parašysiu, o dabar siunčiu šią fotografiją, tik nemanyk, kad esu tokia, tai fotografas pasistengė. O tau aš vis ta pati — kijevietė.“

—o—

Richteris nušvito, kai pulkininkas Gableris jo pakvietė atsuntė savo pasiuntinį. Prieš šešerius metus Richteris pastatė užmiesčio namą Gableriui; pulkininkas buvo patenkintas: „Puikus senovės vokiečių dvasios derinys su šių laikų komfortu.“ Tuomet kartkartėmis Gableris kviesdavo pas save architektą. Pereitą savaitę Richteris raštu pasveikino pulkininką „riterio kryžiaus“ gavimo progą; jis nesitikėjo, kad Gableris, atsakydamas į sveikinimą, pakviestų jį pas save.

Richterio batalijonas penktą dieną ilsėjosi. Metas, visų nervai pakrikę. . . Kalbama, kad pietuose dabar esą kur kas geriau — rusai sprunka, mūsiškiai Kaukaze, už keleto dienų baigsis Stalingrado išvalymas. O čia — pragaras. Niekados jis neužmirš šito prakeikto Rževo. . . Jis jau praeitą rudenį girdėjo apie rusiškas patrankas, kurios iš karto išvemiančios aibę sviedinių. Šlykštus išradimas! Dabar jis pats išbandė šią muziką. Galima iš proto išieiti. . . Vienas belaisvis „ivanas“ pasakė: „Katiušos“. . . Nesuprantami žmonės, pakrikę tokia šlykštyne švelniu moterišku vardu. . . Nieko jie nepadarys net su savo „katiušomis“. Gerai, kad čia pulkininkas Gableris, tai ne išsišokėlis, o senas, prityręs vadas. Man didelė garbė — pulkininkas kviečia pas save puskarininkį. Išivaizduoju, kaip man pavydi karininkas Haze. Tarakono ūsai ėmė šokinėti, kai atėjo pasiuntinys.

Pulkininkas Gableris buvo

isikūręs mediniame dviejų aukštų name; čia, valdant raudoniešiams, buvo mokykla; viską iš naujo perdažė. Richteris nusišypsojo: štai ką reiškia vokiečių genijus — pavėsinė iš beržų liemenų, tokie pat suolai, vartai, viskas balta kaip šiaurėje, derinasi su žemėvaizdžiu ir vienkart panašu į „bidermajerį“ — senąją biurgerinę Vokietiją.

Viduje buvo šviesu, švaru, dažytos išblizgintos grindys, gėlės puoduose, ant lentinių sienų žemėlapiai; oedekolono ir cigarų kvapas. Pulkininkas per tuos šešerius metus paseno — nenuostabu — trys kampanijos. Jam tikriausiai šešiasdešimt metų. Richteris pasisveikino su juo kaip pavaldinys, bet Gableris ištiesė jam ranką.

— Sėskite ir užmirškite dabar laipsnius, man malonu sutikti seną pažįstamą. Visą laiką tematai tik karininkus, norėtum rasti paguodą, pasikalbėti su kultūringu žmogumi, su menininku. Jums, tur būt, nuobodu, — kai žiūri kad esama architektūros. Tarp kitko, Smolenske aš mačiau juokingų cerkvių. . .

— Taip, ten yra šiokių tokių paminklų. Rusų senovė neturi užsimojimo, jaučiama artojo ar piemens ribotumas, bet savotiškai tai miela. . .

Gableris nusišypsojo, ir rūstus jo veidas iš karto pasidarė švelnus — čia sėdėjo nebe karys, bet geras senelis.

— Senovė, pone Richteris, aplamai, patraukli, tik seni žmonės, kaip aš, per daug anksti tampa paminklais — jaunieji nori greičiau užimti jų vietą. . .

Jie kalbėjosi apie jaunystę, apie prancūzų lengvapėdžiškumą, apie senovinių vokiečių miestų grožį, apie pulkininko vaikaitį, kuris pasižymėjo pietuose oro kovose, apie Hildą (Gableris neužmiršo apie ją pasiteirauti), apie tai, kaip sunku gyventi be geros muzikos, diena į dieną daraisi storžievis. Apie karą pulkininkas neužsiminė, tik paklausė: „Ar sunku jūsų bare?“, ir kai Richteris atvirai prisipažino, kad sunku, Gableris susimąstęs pasakė: „Mūsų būklė nepalanki, nieko nepadarysi, fiureris negali susilpninti spaudimo pietuose. Tenka gintis. . . Gaila, kad mes čia žudom armijos žiedą, žiemos kampanijos dalyvius. . .“

Richteris labai norėjo paklausti, kaip sekasi pietuose, ar karas baigsis iki žiemos, bet jis neišdrįso. O Gableris vėl nukreipė kalbą apie meną.

— Aš nemėgstu Wagnerio, tur būt, aš per daug senas, aš pirmenybę užleidžiu muzikai, kuri padeda užmiršti tikrovę. Man patinka Šubertas, Šumanas. . . Jūs — menininkas, aš neslėpsiu nuo jūsų,

kad man patinka ir Mendelsonas, nors dabar dėl politikos jo nepripažįsta. Jis išreiškia vokiečių švelnumą.

Richteris apsidžiaugė, kad jis kitados lankė su Hilda koncertus — kvaila būtų pasirodyti profanu. O kai dėl Mendelsono, pulkininko tiesa — naciai gerai kariauja, bet, raudami dilgėles, jie kartu išrauna ir gėles. . . Šitas palyginimas tiek patiko Richteriui, jog jis išdrįso pasakyti Gableriui:

— Jauni žmonės dažnai drauge su dilgėlėmis išnaikina rozes.

Pulkininkas vėl liūdnam nusišypsojo.

— Pasitaiko, kad jie rozes laiko dilgėlėmis.

Sugaudė lauko telefonas. Richteris pašoko, norėjo išeiti iš kambario, bet Gableris parodė ranką — pasilikite.

— Kokia čia jau divizija! Trys šimtai keturiasdešimt septintame beliko šešiasdešimt žmonių. Jeigu neatitrauks į užnugarį papildyti, susitvarkyti, aš neatsakau. Taip, kaip tik šitaip galite pranešti — neatsakau. . .

Pulkininkas pasiūlė Richteriui cigarą, užsirtukė, patylėjo ir staiga užpyko:

— Metas suprasti, kad tai ne praėjusieji metai, rusai daug ko išmoko. Pietuose būklė paini. Aš visiškai įsitikinęs mūsų armijos pranašumu, bet bloga, kad kiekvienas vaikezas kisa savo snapą. . . Vadovauti kariniam junginiui, mažų mažiausia, taip pat sunku, kaip vadovauti orkestrui. Aš labai mėgstu muziką, bet aš jums tikrai sakau, pone Richteris, man į galvą neateis stoti prie piupitro ir mosuoti lazdele. Reikia mokėti laiku įvertinti priešą, teisingai išdėstyti savo jėgas. Pralaimėtas, kuris savo jėgas išsklaido. Aš neabejoju mūsų pergale, bet galima buvo ir be tokių aukų. . . Žinoma, jaunystė — didžiulė jėga, bet yra ko pasimokyti ir iš senesniųjų.

Richteris pagalvojo: aš irgi ne iš „hitlerjugendo“, ir pagarbiai nusišypsojo.

Gableris atlyžo; jis prisiminė, kaip Richteris pasakojė apie kelionę į Sibirą.

— Juk jūs čia ne pirmą kartą. Ar jūs kalbate rusiškai?

— Truputį išmokau per metus. Kai aš čia buvau prieš karą, aš susikalbėdavau vokiškai.

— Vadinasi, tik su inteligentais, bet jų čia nedaug. Kaip jums atrodo, ar rusai tikrai yra priešingi mums, ar čia kas kita — prievarta, bukaprotiškumas, masinis psichozas?

— Aš bijau jums atsakyti. Aš pats savęs klausiu. . . Man atrodo, kad juos nuteikė prieš mus, ir jie tiki savo vadais. Mes jiems — ne

tiktai pri-  
svetimas  
kalbėjęs  
nėmis, t  
ir bolšev  
veno blog  
“Dabar  
ekscesu-  
mes nuga  
siųsim m  
rykų.” V  
gus, ne l  
sau žmog  
“Mums  
sų. . .”  
kalbėti,  
jis norėjo  
labiau p  
Tatai jie  
mu.

— Jūs  
pats taip  
išgirsti l  
aplinkos  
Apie visą  
to pagal  
kietijai t  
kareivišk  
sų kariu  
esu įsitū  
klupdyti  
reikia pa  
prasisdė  
nepasiru  
bina, jie  
kyti, kad  
mo, neg  
kad jie  
Rusijos  
ma, su s  
silpnins  
leisti ka  
Aš šitai  
rudeni.  
doje sen  
ateinant  
obachter  
“Marso  
tiems “k  
nus kit

387 S  
Svieži  
visC  
Dirb  
Darb  
89

tiktai priešiška idėja, bet ir svetimas pasaulis. Aš esu kalbėjęs su vargingais žmonėmis, tikėkite manim, jie, ir bolševikams valdant, gyvena blogai, aš jiems sakiau: "Dabar pasitaiko atskirų ekscesų — tam karas, o kai mes nugalėsime, mes jums atsiųsim manufaktūros, įvairių rykų." Vienas senyvas žmogus, ne komunistas — šiaip sau žmogus — man atsakė: "Mums nereikia, kad jūs...". Jis pabijojo baigti kalbėti, bet aš supratau! — jis norėjo pasakyti, kad jam labiau patinka jo režimas. Tatai jiems virsta parokšizmu.

— Jūs visiškai teisus, aš pats taip galvoju. Aš norėjau išgirsti kitos kartos, kitos aplinkos žmogaus nuomonę. Apie visa tai reikėjo iš anksto pagalvoti... Dabar Vokietijai tėra viena viltis — kareiviška mūsų garbė, mūsų kariuomenės mešas. Ir aš esu įsitikinęs, kad mes paklūpsime rusus, tik šitai reikia padaryti prieš tai, kai prasidės Vakaruose... Anie bepasiruošę, na, ir nesiskubina, jie turi savo planų, saukti, kad jiems stinga gudrumo, negalima. Aš galvoju, kad jie visai nėra priešingi Rusijos sutriuškinimui, žinoma, su sąlyga, kad tatai susilpnins ir mus. Mes negalim leisti karo dviem frontais. Aš šitai sakiau dar praėjusį rudenį. Mūsųose dabar madoje senoji Roma, prieš jums ateinant aš perskaičiau "Beobachteryje", kad mes — "Marso vaidilos". Kodėl gi tiems "klasikams" neprisiminus kito dievo — Januso?

Romėnai taikos metu uždaravo jo šventoves, bet kariaudami jie gerbdavo kaip tik Janusą — jis yra dviem veidais, jis žiūri į priekį ir į užpakalį, į rytus ir į vakarus... Gaila, kad neatsirado mūsųose Januso nei keturiasdešimtųjų vasarą, po Kompjeno, nei keturiasdešimt pirmųjų rudenį, — jis pasakė tai šypsodamasis, paskui jo veidas pasidarė griežtas. — O dabar, pone Richteri, keturiasdešimt antųjų ruduo. Kaip prancūzai sako, vynas išpilstytas, reikia jį išgerti. Ir mūsų grenadieriai nesusvyruos...

Gableris pasakė, kad jam malonu buvę susitikti Richterį, ir pasikalbėjimas tuo pasibaigė.

Kai Richteri sugrįžo į savo dalinį, jį apspito; niekas nedrįso paklausti, kaip buvo pas pulkininką. O Richteri tylėjo: nežinojo, ką pasakyti. Tarakonas neištvėrė:

— Jis tau nepasakė — ar greitai baigs pietuose?

— Greitai.

— Aš taip ir maniau. O jei pietuose baigs, rusai čia surugs. Kad tiktai baigtųsi prieš žiemą!...

Visi žiūrėjo į Richterį, tarytum būtų jo vardinės; vienas Marabu sėdėjo nuošaliai, nedalyvavo bendrame pokalbyje. Vakare, nutaikęs valandėlę, kai Richteri buvo likęs vienas, Marabu paklausė:

— Koks jums pasirodė Gableris?

— Geros formos. (Richteri privengė Marabu ir, kalbėdamas su juo, apsvarstydavo kiekvieną žodį.)

— Keista... Tai senosios formacijos karys. Jie mano, kad nugalės Klauzevico ir Moltkės teorijas. O nugalės istorinis fiurerio fatalizmas. Jeigu prie Stalingrado žus net pusė Vokietijos, Stalingradas bus mūsų.

Richteri neprieštara; Marabu, kaip visuomet, sugadino jo nuotaiką niūriais savo pranašavimais. O prieš miegą jis norėjo prisiminti ką nors malonu. Pulkininkas sakė, kad sąjungininkai gudrauja. Mums tai naudinga... Gali būti, kad fiureris tai yra numatęs? Tada jis pergudraus visus gudruolius. Iš pradžių visi kalbėjo, kad jis esąs fanatikas. O po Miuncheno net skeptikai pripažino, kad tai nuostabiai pūkų strategas. Gableris, tur būt, nelabai myli nacius, kaip ir visi senieji kariai. Gal būt, jis jų kaip reikiant neįvertina?.. O fiurerio, kaip ir Januso, vienas veidas nukreiptas į rytus, antras į vakarus... Šiaip ar taip, malonu, kad man teko pabuvoti pas pulkininką. Jis gali būti naudingas atostogų reikalui. Aš nieko Hildai neparrašysiu, užklupsiu netikėtai parbildėjęs — reikia ryžtis, patikrinti... Kaip Marabu yra pasakęs? Istorinis fatalizmas...

—0—

Lui ėjo Strendu. Buvo šilta, truputį miglota diena. Londonas atrodė išblyškęs ir šviesus, kaip sveikstas ligonis. Žmonės užmiršo bombardavimus, ir griuvėsiai nustojo baide, tapo peizažo dalimi. Kalbėta apie smulkius negandus; cigarečių rūkytojais pavydėjo pypkių rūkytojais: tabako yra visur, o cigarečių sunku gauti. Laikraščiams rūpėjo tolmas karas Rusijoje. Londoniečiai smagstė gaireles žemėlapiuose, žavėjosi Raudonąja Armija, sakydavo: "Tiktai rusai tesugeba taip padaryti"; čia viskas pynėsi — entuziazmas ir siaubas, gaileys ir pagarba. Gaisrininkų rinktinės pokylyje vienas profesorius, siūlydamas išgerti už sąjunginę Rusiją, pasakė: "Mūsų prie Stalingrado — šių laikų technikos derinys su pirminiu chaosu, Uelso romanas, Tolstojaus Platono Karatajevo interpretacija..." Kartais londoniečiai prisimindavo baisųjį metą, kada jie metro angose, siaurose iškasose laukdavo mirties, kada mokiniai ginsdavę padegamasias, o senyvi įstaigų tarnautojai mokydavosi rikiuotės, pasiruošę kau-

tis su priešu. Mes ištvėrėme, kalbėdavome sau londoniečiai, dabar nebe mūsų eilė... Ir vis dėlto, skaitydami telegramas apie Stalingradą mūsų, daugelis negalėjo suprasti: ko mes laukiam?..

Ko jie laukia? — galvojo Lui. Praėjo daugiau kaip dveji metai nuo tos dienos, kai žvejų burinis laivas prisivyrė prie Anglijos kranto. Pirmieji metai buvo tokie, jog Lui nespėjo susimąstyti: kone kiekvieną vakarą skridimas; jis numušė tris priešų lėktuvus; pusę metų dilo ligoninėje — sužeistąją koją pataisė; jis gyveno vienu dalyku — Londono gynimu. Sužalotas miestas, kuris gaudė sirenomis, atrodė jam esąs savas. Jis buvo laimingas, kad išvyko iš Prancūzijos, jis ją išsigabeno savo viduje, dėl jos kovėsi viršum Londono.

Kaip seniai tai yra buvę! Karas kažin kur nuėjo. Žmonės apie tą kalba lengvesne širdimi. O Lui kankinasi: bosa kaip ir pirma Paryžiuje, ir jis turi sėdėti, laukti, nežinia ko.

Kai jis parvažiavo, prieš jo akis buvo motinos kapas su nuvytusiomis rožėmis. Jis prisimindavo pabėgėlių laukus, vaikų lavonus, užvertus moterų veidus. Jis atsišveikino Mado tamsų vaka-

ra, ji apkabino jį, negalėjo paleisti. Kas jai yra atsitikę? Kaip Prancūzija?

(Bus daugiau)



Ekspertiškai įdedam visokius geriausios išdirbystės aliejaus degintojus.

- Išmokėjimas pratęsimas net iki 24 mėnesių.
- 10% pigiau mokant iš karto.
- Garantija vieniems metams.
- Aliejaus sutartis su bile kuria kompanija.

Mes taipgi įrengiame ultramodernišką šilto vandens sistemą ir šilto oro pečius.

**Garney & Co.**

15 BARTON AVE., TORONTO  
Tel. ME. 2554

Lietuviška Valgykla  
**UNION CAFE**  
387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.  
Sviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.  
Savininkas Ch. Pampalas  
Telefonas: 46917

**ATLANTIC CITY BEDDING & UPHOLSTERING COMPANY**  
Chesterfields, Studio Couches & Mattresses  
Dirbami Pagal Užsakymą, Apdengiami ir Taisomi  
Darbas Garantuotas — Aproxavimas Nemokamas  
**699 Bloor St. W. Lombard 1438**  
prie Ossington Toronto  
Sav. John Kamichaitis

**TAYLOR'S REGENT SERVICE STATION**  
College and Lansdowne Kampas  
Telefonas: ME. 9028  
(Dabrovolskių Žentas)

**M. W. Kellermann**  
ADVOKATAS  
6 Adelaide St. East  
Ofiso telef. EM. 6-9591  
Rezidenc. — MO. 1232  
Toronto

**Elora Flower Shop**  
396 College St. RA. 5459  
RA. 4228  
Specializuojamės Pirengime Gėlių Vestuvėms ir Kitiems Reikalams  
Po darbo valandų telf.: OR. 4175

**Mes Dabar Parduodam**

Geriausios Rūšies Futras, Žakietus, Skraistes ir Kalnierių

- Siuвам Pagal Mierą,
- Parduodam Gatavus,
- Taisom, Perdirbam,
- Pakeičiam Fasoną

Darbas Garantuotas

**PRINCESS FASHION FURS**  
506 Queen St. West  
Telefonas: EMpire 3-8084  
ir  
750 Yonge St.  
Telefonas: RA. 8971

## Mūsų Ligoniai

TORONTO. — Neseniai tu-  
rėjo sunkią operaciją drau-

žalidonienė išėjo į ligoninę  
dienomis išėjo į ligoninę  
draugas Julius Leimonas ir  
draugė Masiokienė. Draugė  
alidonienė išėjo į ligoninę

kiek anksčiau.  
Taipgi serga westonietis  
draugas M. Juraitis.

Sūnų ir Dukterų Draugijos  
susirinkime buvo raportuota,  
kad visa eilė Toronto lietu-  
vių sirgo, bet jūsų reporteris  
nežinojo. Kurie norite, kad  
būtų pranešta per laikraštį,  
painformuokit laikraštį. Su-  
žinoti visus tokiame didelia-  
me mieste neįmanoma.

Rep.

## Padėkos Žodis

Tebūna leista mums nuo-  
širdžiai padėkoti mūsų ge-  
riems draugams ir draugėms  
už surengtas tokias gražias  
mūsų 20-ties metų vedybinio  
gyvenimo sukaktuves. Ačiū,  
labai ačiū šeiminkėms, ku-  
rios idėjo tiek daug triūso  
ruošiant taip gražų balių, už  
tokias vertingas dovanas, ku-  
rios visam laikui primins jū-  
sų visų gerą draugiškumą.  
Svečiams, ypač Aleliunams,  
Lapienienei ir Rukams, kurie  
gyvendami toli nuo Toron-  
to rado galimybės atvykti į mū-  
sų balių. Už vis labiausiai  
ačiū Krakauskams, kurie už-  
leido savo naujam name erd-  
vias patalpas net dėl dviejų  
dienų.

A. ir K. Kulikaukai  
ir Sūnus Edvardas.

(A. Kalikaukas sausio 30  
dieną turėjo linksmą balių, o  
dabar raidasi St. Michael li-  
goninėje po sunkios operaci-  
jos.)

## Pranešimai

Toronto, Ont.

Sėrininkų Žiniai

Baltic Printing Co. sėri-  
ninkų susirinkimas įvyks  
penktadienį, vasario 19 d.,  
8 val. vak., 160 Claremont  
St.

Prašome visus sėrininkus  
atsilankyti. Išgirsite metinį  
raportą ir aptarsime kitus  
reikalus.

Board Direktorai

Palaikykite Tuos Biznieriū,  
Kurie Skelbiasi  
LIAUDIJS BALSIS

J. LUNSKY



AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, istiria  
akių nervus, nuo kurių pa-  
eina nervuotumas ir galvos  
skaudėjimas. Pritaiko aki-  
nius.

470 College W., Toronto  
Telefonas: RA. 3924

Pamatykit Tarybinę Filmą

"Jie Išvydo Vėl"

Išgirskit Puikų Kalbėtoją

DYSON CARTER

Trečiadienį, Vasario 17

Lietuvių Salėj, 160 Claremont St.

Vakarą rengia Apšvietos Komisija

Filmoj "Jie Išvydo Vėl" parodoma, kaip tarybinis  
chirurgas Vladimir Filatov gražina regėjimą. Fil-  
moj parodomi instrumentai ir akių diagramos. Pa-  
prastam žmogui suprantama, kaip tos operacijos  
gražina žmonėms regėjimą. Filma su angliškais  
paaiškinimais.

Pradžia 8 valandą vakaro.

Kanados Premjera

Pradedant Pirmadienį, Vasario 15

Naujas Spektaklis Magispalvose

"Song of the Ukraine"

Pagamintas Kijevo Studijų, Ukrainoj

STUDIO

Teatre  
College ir Manning

Durys atsidaro 6 v.v. Trečiadienį matinee nuo 2.00 v.

Šeštadienį visą dieną nuo 2.00 val. po piet.

Laidotuvių Reikale. Kreipkitės Pas

Bates & Dodds

FUNERAL SERVICE LIMITED

A. E. RAPER, Managing Director

931 QUEEN ST. W. — Toronto — EMpire 3-0681

Frank Bochulis

Lietuvis Laikrodininkas

Taisau ir naujus parduodu laikrodžius, žiedus ir t.t.  
Darbas ir Prekės Garantuota

Atdara kasdien nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro

272½ Queen St. W. Toronto

Toronto Menininkai Stato

Scenoje 3 Veiksmų Komedija

Farmazonai

Šeštadienį, Vasario 27 d.

Temple Teatre — 300 Bathurst St.

Pradžia 7 val. vakaro

Ižanga \$1.00

Iš kalno — 75 centai

Belsize Tailors

Lietuvis Siuvėjas J. Račio

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla

Taipgi atliekame ir Rūbų Taisymo Darbą

Reikalui esant prašome kreiptis:

2011 Yonge St. - Toronto - HU. 9-9526

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Hamilton Trust Bldg., Suite 109

57 QUEEN ST. W.

TORONTO

Office EM. 8-8584 - Telefonas - Res. EM. 6-1743

Yorke Brothers

Funeral Chapel

Erdvi Kopyčia ir Jaukūs Kambariai

2357 Bloor St. W. LYndhurst 5241

TORONTO

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST.

TORONTO

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių,  
maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kuktai

Lietuvis Plumberis

(J. Lisauskas)

Įrengiam Aliejinį Apšildymą

Atliekam Kitus Plumberio Darbus

Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE.

Tel. LA. 5191

TORONTO